

/bb 83. a minisztertanács...5.folyt./vm

felhívja a tanácsok végrehajtó bizottságainak figyelmét, hogy a rendelkezésükre álló anyagi lehetőségek jobb felhasználásával járuljanak hozzá a közegészségügyi és köztisztasági állapotok javításához.

a kormány felkéri a társadalmi szerveket, - a hazafias népfrontot, a nőtanácsot, a magyar vöröskeresztet és a tit-et - hogy a közegészségügyi viszonyok javítása érdekében továbbra is végezzenek tervszerű, rendszeres felvilágosító tevékenységet és a lakosságot mind nagyobb mértékben mozgósítsák a helyi közegészségügyi feladatok megoldására.

x x x

az év elején a minisztertanács kísérletképpen felhatalmazást adott somogy, vas és zala megyék tanácsainak arra, hogy egyes - kislétszámú - községekben engedélyezze a végrehajtó bizottságok működésének átmeneti szüneteltetését. a tapasztalatok szerint azokban a községekben, ahol átmenetileg a végrehajtó bizottságok munkáját a tanács vette át, javult a tanács munkája, megélénkült a tanács-ülések, csökkent az adminisztráció.

a minisztertanács felhatalmazta a megyei tanácsokat, hogy az 500 lakoson aluli, kis lélekszámú községekben a végrehajtó bizottságok működését átmenetileg szüneteltethessék. az érintett községekben a végrehajtó bizottságok nagyobb jelentőségű feladatait ezután maga a tanács látja el, a szervezési tennivaló és a hatósági ügyintézés pedig a végrehajtó bizottság elnökének, vagy titkárának feladata./mti/

20.50/-n

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti, b e l f ö l d i h i r e k

1965. november 26.

bb 1. gyermekegészségügyi ellátás - születéstől serdülőkorig - gyermekkórházzá alakítják az apáthy istván kórházat

i hi/tné/m/zs

1965. november 26.

az fővárosi gyermekorvosi hálózat ma már mintegy 350.000 budapesti gyermeknek nyújt korszerű, háziorvosi jellegű ellátást. a fővárosi egészségügyi szervek most arra töreksznek, hogy a 0-14 éves korúak egészségvédelmével összefüggő, mindenfajta megelőző és gyógyító tevékenységet - a kórházi ellátás kivételével - a továbbiakban körzeti gyermekszakorvosok végezzék. a 8. kerületben - a fővárosban elsőnek - három hónapja már ilyen rendszerben dolgozik a hálózat, így a körzeti gyermekszakorvosok a maguk övezetében minden gyermek fejlődését figyelemmel kísérik, ellenőrizhetik születésétől a serdülőkor eléréséig. családi körülmények között és a bölcsődei, óvodai, vagy iskolai közösségekben egyaránt. körzetük újszülötteit a kórházi elbocsátástól számított egy héten belül meglátogatják, s felvilágosítják a szülőket a csecsemőápolás tudnivalóiról. egy-egy körzethez az átszervezés óta átlagosan ezer gyermek tartozik, - fele annyi, mint más kerületben, - akiknek járó- és fekvőbeteg ellátását egységesen a körzeti gyermekszakorvosok végzik. az új rendszer bevezetése óta mintegy 20 százalékkal csökkent a felnőtt körzetekhez tartozó létszám, s észrevehetően kisebb a betegforgalom is.

a gyermekek kórházi ellátását is fokozatosan javítják. a főváros 2640 csecsemő, illetve gyermekágyat tart fenn a kórházakban, ezenkívül mintegy 500 ágy áll rendelkezésre az újszülöttek ellátására. számottevő fejlődést jelent majd, hogy a jövő év elején az apáthy istván kórház teljes egészében - 439 ágyal - gyermekkórházzá alakul.

/folyt.köv./

22/

- 1 -

bb 1. /gyermek egészségügyi ... 1. folyt./ m

megkezdtek a gyermekszakrendelők kialakítását is. a 14. kerületi Ida utcában például sokoldalú szakellátást nyújtó gyermekrendelő működik, más kerületekben a felnőtt-szakrendelőkben külön orvosok foglalkoznak a gyermekekkel, s így nagyobb jártasságra tesznek szert a kiskorúak speciális egészségügyi ellátásában. /mti/

...-

bb 2. „csomagolt”, egri bor karácsonyra

vid/ká/sk/m/ cz

1965. november 26.

az állami pincegazdaság egri palackozó üzemében megkezdtek a karácsonyra forgalomba kerülő borok palackozását. az idén a korábbi éveknél nagyobb mennyiségben, több mint egymillió üveggel hozzák forgalomba a közkezdvelt egri borokat, a választék is nagyobb lesz. a kereskedelemnek kilenc különböző fajtájú bort adnak át. az egri bikavér, az egri leányka és az abasári rizling az igényeknek megfelelő mennyiségben kerül a boltokba. az év más szakaszához viszonyítva nagyobb mennyiséget töltenek palackokba a közkezdvelt édeskés egri borokból is. a medoc noírral 15.000, az édes egri leánykával ugyancsak 15.000, a domoszlói muskotályal 16.000 palackot töltenek meg. az idén is forgalomba kerül az ugynevezett „csomagolt”, egri bor. egy dobozba három egri bortestvér: a medoc-noir, a leányka és a bikavér kerül egy-egy palackkal. az üzemben naponta 16.000 üveget töltenek és már megkezdtek a kiszállítást. /mti/

...-

bb 3. kisméretű, sűrű karácsonyfák a bükkből

vid/ká/tr/m/cz

1965. november 26.

a nyugatbükk állami erdőgazdaságban kijelölték azokat a területeket, ahonnan az idei karácsonyfákat kitermelik. az erdőgazdaság 14.000 darab karácsonyfát szállít a kereskedelemnek. tekintve, hogy a kisméretű karácsonyfák iránt fokozott az érdeklődés, a forgalomba kerülő mennyiség nyolcvan százaléka 70-150 centiméter magasságú lesz. valamennyit az ugynevezett karácsonyfatelepekről szállítja az erdőgazdaság. az itt nevelt tömör, aprónövésű fenyőfák szebbek, sűrűbbek. a kis fák kivágását csak december első hetében kezdik meg és azonnal továbbítják az elárusító helyekre. /mti/

Ler

...-

- 2 -

bb 4. példás uttörőmunka: több mint 500 madáretetőt állítottak fel a porsodi községek határainban

vid/ká/sk/m

1965. november 26.

a hirtelen jött novemberi télben a bükk és a gömör-szepesi nagység hasznos madarai elhagyták nyári fészkelőhelyüket és az erdőkkel szomszédos községekbe húzódtak. csizék, sármányok, cinkék, fekete rigók, csapatai lepték el a gélbükki falvakat, bogácsot, cserépfalut, sályt, tibolddarócot, valamint szendrő-ládót. amire eddig nem volt példa, az énekes madarak az ereszek alatt üresen maradt fecskéfészkekbe is beköltöztek. életem hiányában az erdőségek szinte elnéptelenedtek.

a hasznos madarak védelmére a keletbükk állami erdőgazdaság és a községek uttörő csapatai több mint 500 etetőt állítottak fel. a legtöbb madáretetőt az uttörők maguk készítették, s gondoskodnak arról is, hogy az etetőken mindig legyen ételanyag, napraforgó. /mti/

...-

bb 5. egy hónap múlva békekölcsön sorsolás - több mint 120 millió forint a 2., a 3. és a 4. békekölcsön kötvényekre

1 kf/kf/m/ vg

1965. november 26.

egy hónap múlva, december 27-én és 28-án budapesten rendezik az országos takarékpénztár az idei utolsó államkölcsön sorsolásokat, a 2., a 3. és a 4. békekölcsön 1965. második félévi sorsolását.

december 27-én a 2. békekölcsönt húzzák, 106 500 kötvényre 30,5 millió forintot. december 28-án először a 3. békekölcsön 399 500 kötvényére 59,9 millió forintot, majd 244 500, 4. békekölcsön kötvényre 36,8 millió forintot sorsolnak ki.

a kétnapos húzáson a három békekölcsönből összesen 750 500 kötvényre 127,2 millió forint jut a nyerteseknek nyertesny és törlesztés formájában. a kihuzott kötvények beváltását január 10-én kezdik meg. /mti/

Ler

...-

- 3 -

bb 6. a bartók vonósnégyes újabb földi sikerei

1. október 1965.

1965. november 26.

a bartók-vonósnégyes újabb sikerekkel öregbítette a magyar kamaraegyüttesek nemzetközi hírnevét. ezúttal hathetes hangversenykörutat tett különböző nyugat-európai városokban. a turnéről a napokban hazatért együttes tagja, devich sándor hegedűművész beszélt az mti munkatársának:

- október elején indultunk, utunk első állomása párizs volt. a francia rádió bartók-ünnepségével kapcsolatban készített felvételünkön 15 koncertet adtunk a különböző nyugatnémet városokban. fellépünk frankfurt am mainban és a hamburgi rádióban is. nyilvános koncertjeink voltak például többek között friedrichshafenben, braunschweigben és gelsenkirchenben is. nyugat-németországi belgiumba utaztunk, brüsszelben velünk indult a kamarazenei hértlet koncertsorozata. a turné utolsó állomásán, antwerpenben, respighi, nonegger, schubert és csajkovszkij ritkán játszott kvartettjeit tolmácsoltuk. a koncertről rádiófelvétel is készült.

december közepén újabb nyugat-németországi megnívásnak tesszük eleget, ezenkívül már megkötöttük a szerződést, melynek értelmében május végén fellépünk a salzburgi tavasz programjában./mti/

Zov

- . -

- 4 -

bb 7. csaknem husz százalékkal nőtt a közúti közlekedési balesetek száma - főokok: az elsőbbségi jog meg nem adása, gondatlanság, gyorsajtás, ittasság

vt/j/s zs cz

1965. november 26.

elkészült az első háromnegyed évben történt közúti közlekedési balesetek statisztikája. az adatok szerint kilenc hónap alatt 18.260 - ezen belül 11.583 személyi sérüléses és 6.677 személyi sérülés nélküli - közúti közlekedési baleset volt az országban. ez 19.9 százalékkal múlja felül az előző esztendő hasonló időszakában előfordult balesetek számát.

a növekedés több megyében az országos átlagnál is jóval nagyobb volt. így például hajduban 75.8, hevesben 43.6, tolnában 36.4, zalában 35.6, békésben 35.4, veszprém megyében 33.1, baranyában 29.9, vas megyében 25.7, csongrádban 23.1, komárom megyében 21.8 százalékos volt az emelkedés a tavalyi azonos időszakhoz viszonyítva, budapesten 20.6 százalékkal emelkedett a balesetek száma.

halálos baleset 13.9, súlyos sérüléses 2.5 százalékkal volt kevesebb, mint a múlt év azonos időszakában. a könnyű sérüléssel végződött szerencsétlenségek száma viszont 16.7, a személyi sérülés nélküli, de 500 forint károsseget meghaladó baleseteké pedig 50.6 százalékkal emelkedett.

a statisztikából kitűnik az is, hogy a balesetek többsége - 58.2 százaléka - vidéken történt, 41.8 százalék budapesten. a járművezetők hibájából 8.102 olyan baleset fordult elő, amely személyi sérüléssel járt. a járművezetők leggyakrabban az elsőbbségi jog meg nem adása, gondatlan vezetés és gyorsajtás miatt okoznak balesetet. változatlanul igen magas -1828 - az ittas állapotban előidézett, személyi sérüléssel párosult balesetek száma. a személyi sérüléses balesetek közül 336 a járművek műszaki hibája miatt történt.

gyalogosok hibájából, főként az uttesten való szabálytalan áthaladás következtében 2147 személyi sérüléses baleset volt háromnegyed év alatt.

/folyt.köv.

8.40/a 9-196

- 5 -

MA

bb 7./ csaknem husz százalékkal..../ 1.folyt./s

a balesetek körülményeinek vizsgálatai során azt is megállapítottak, hogy különösen magas az azonos irányban haladó járművek összelitkezéséből, a felborulásból, az egymást keresztező, továbbá az egymással szemben haladó járművek összelitkezéseiből eredő balesetek száma.

a tapasztalatok alapján a közlekedésrendészeti szervek ismételten felhívják a gépjárművezetőket és a gyalogosokat a fokozott óvatossággal közlekedjenek, elsősorban a kanyarokban, az utkereszteződésekben, a közut és vasut keresztezéseiben, továbbá az esős, havas, csuszós, ködös időjárásban./mti/

..-

bb 8. az állami gazdasági területeken január 10-ig tilos a vadászat az apróvadra - 30.000 ,, mesterséges,, fácáncsibét neveltek fel a fácán- tenyésztő volierekben

cs/sks cz 1965. november 26.

a tavasz és a nyár folyamán ismétlődő árvizek, kiterjedt vadzajok nagy károkat okoztak az állami gazdasági vadászterületek, rezervátumok apróvad- állományában, s ugyan- csak sok fogoly és fácán pusztult el az egyes vidékeken hanyagul végzett pocokirtás következtében. a meggyérült értékes apróvad-állomány kiméltése céljából az állami gazdaságok területén - egyelőre január 10-ig - megtiltották a nyul, a fácán, és a fogoly vadászatát. a rendkívüli tilalmi időszakban csupán az élővadbefogó, ugynevezett hálózó brigádok működnek.

az állami gazdaságok főigazgatóságán összegezték a mesterséges fácántenyésztés idei eredményeit. ez évben kilenc állami gazdaság 54 speciális keltetőgéppel rendezett be ugynevezett fácántenyésztő voliereket, ahol 2400 fácántyukkal kezdték meg a legértékesebb vadmadarunk tenyésztését. a tyukok évi tojáshozama átlag 37.6 darab volt. a 89.000 tojásból 51.000 kelt ki és 30.000 fácáncsibét sikerült felnevelni. az előzetes tervek szerint a jövő évben tovább fokozzák a fácánállomány gyarapítását célzó mesterséges tenyésztést, ugyanakkor hozzáfognak a fogoly mesterséges tenyésztéséhez is. az idén 40 pár fogollyal létesítettek volier- tenyésztet, a fogolypárok számát 1966-ban 200- 300-ra növelik./mti/

..-

8.55/a 905/enc

- 6 -

KK

bb. 9. elkészült a textilfestőgyár folyamatos fehérítő üzeme
i: sz/tné/e ki bs 1965. november 26.

az óbudai textilfestőgyár a pamutnyomóipari vállalatnak azok közé az üzemei közé tartozik, ahol a most záruló ötéves terv során nagyarányú rekonstrukcióra került sor. a textilfestőgyár rekonstrukciójának része a most elkészült és üzembe- helyezett folyamatos fehérítőgépsor, amely korszerűsíti az ugynevezett nyersszövetek kikészítési technológiáját.

a textilfestőgyár rekonstrukciójára fordított 274 millió forintos beruházásnak 22 százalékát használták fel az új fehérítőüzem létesítésére. a több mint 60 millió forintos összegnek csaknem a felét az építkezésekre költötték, a hollandiából vásárolt fehérítő gépsort 15 millió forintba került, a beruházás többi részét pedig a kiszolgáló és kiegészítő gépek beszerzésére fordították.

a textilfestőgyár korszerűsítésével lehetővé válik, hogy az eddiginél jóval több textilanyagot bocsássonak ki, s ehhez elengedhetetlen volt, hogy a fehérítőüzem teljesítményét is növeljék. a korábbi szakaszos technológia helyett folyamatos- sá tették a munkaműveletet, a gépsoron egyidőben 30 000 - 50 000 méter szövet halad át, s a fehérítés ,,átfutási idejét,, az eddigi 24 órától 5 órára csökkentették. a gépsor napi teljesítménye 190 000- 210 000 méter. a gépsor, illetve az új fehérítőüzem felállításával a termelékenység növelésén túl lehetővé teszi a gyártmányok műszaki színvonalának emelését is./mti/

..-

bb. 11. jól bevált a plazmavágó pisztoly

vid/lk/e szf cz 1965. november 26.

a plazmavágó pisztoly kísérleti példányát a kiskunfélegyházi vegyipari gépgyár ujtói tovább tökéletesítették. mihale ferencnek, a gyár egyik mérnökének ésszerűsítésével elkészült a plazmasugárral működő anyagmegmunkáló gép továbbfejlesztett példánya. a plazmavágó pisztolyt üzembe helyezték és kitűnően működik. nyolcvan milliméter vastagságu alumíniumot, 40 milliméteres rozet, valamint 70 milliméteres acélt vág úgy, hogy utána már nincs szükség utómegmunkálásra. /mti/

..-

9.00/a 910/enc

- 7 -

KK

bb. 10. „birkaparadicsom,, járiföldön - korszerűsítik a bakonyi juhtenyésztést

vid/ká/sk/e cz

1965. november 26.

az állattenyésztés minden ágában kialakították már a nagyüzemi módszereket, csupán a juhtenyésztés változatlan évtizedek óta. a hodály és annak berendezése már 500 évvel ezelőtt is a maihoz hasonló volt. a bakonyban az állattenyésztési ág korszerűsítésére most tervet dolgoztak ki a városlódi állami gazdaság szakemberei a ~~kozmetika~~ ~~agrártudományi~~ főiskola munkatársainak közreműködésével. első lépésként kicserélik az elavult berendezéseket. a földre helyezett etetőket ugyanis igen nagy helyet foglalnak el - 500-as állomány esetén több mint 80 négyzetmétert - ezáltal egészen kicsi lett az állatok mozgási lehetősége. az új típusu felfüggeszhető etetőrácsokat dr. mitterstiller józsef egyetemi tanár szerkesztette. a kör alakú etetőrácsot az állat fejmagasságában helyezik el, így a birka alatta is mozoghat. járiföldön valóságos „birkaparadicsomot,, alakítanak ki négy anyafalka részére. a két új hodályban gépesítik a takarmány beszállítását a modern körrácsokba, önitató berendezéseket szerelnek fel, amelyek állandó hőmérsékletű vizet juttatnak a juhoknak.

a bakony vidékén bevezetett új módszereket tanfolyamokon ismertetik meg a dunántul juhászaival. /mti/

bb. 15. az ujitók többsége fizikai dolgozó a diósgyőri kohászatban

vid/lk/e ki cz

1965. november 26.

a lenin kohászati művekben ebben az évben több mint ezer ujitási javaslatot vezettek be, s csaknem ugyanennyi van elbírálás alatt, illetve kísérleti stádiumban. az ujitások ezévi haszna eléri a 17 millió forintot. az ujitómozgalom egyik új és örövendetes vonása, ami egyben a szakmai képzettség emelkedésének is bizonyossága, hogy a javaslattevők hatvan százaléka a fizikai dolgozók közül kerül ki. az ujitások 15 százalékát fiatalok nyújtották be. /mti/

9.05/a g¹spac

- 8 -

ka

bb. 12. nyolcszáz vagonos gyümölcsfeldolgozó és tároló épül nagykanizsán

vid/ká/sk/e cz

1965. november 26.

a nagykanizsai állami gazdaságban az utóbbi években csaknem ezer hold gyümölcsöst telepítettek. a várhatóan gazdag gyümölcsstermés feldolgozására és tárolására 800 vagonos üzemet és raktárat építenek. a feldolgozó üzem egy részét már a jövő ősszel használatba veszik. /mti/

bb. 13. tizemeletes bérház épül szolnokon

vid/lk/e szf cz

1965. november 26.

szolnokon, a szigligeti színház szomszédságában épül a város első tizemeletes lakóháza. a tiz szinten 63 kétszoba-összkomfortos lakás kap helyet. az épület betonvázát előre-gyártott elemekkel, ugynevezett függönypanelelkekkel töltik ki. a 12 millió forintos költséggel épülő házat 1967 májusában adják át rendeltetésének. /mti/

bb. 14. élénk klubélet a bács megyei tsz-ek major-központjaiban

vid/ká/sk/e cz

1965. november 26.

a bács megyei termelőszövetkezetek majorközpontjaiban már 60 tsz-klub működik. a barátságosan berendezett klubhelyiségekben -, amelyek felszerelésére az idén több mint fél-millió forintot költöttek - televízió, könyvtár, lemezjátszó és társasjáték nyújt szórakozást a szövetkezeti gazdáknak. hetenként két alkalommal klubesteket rendeznek. a hideg beálltával mindenütt megindult a klubélet, és most már szinte minden este látogatottak a helyiségek. /mti/

9.10/ag¹spac

- 9 -

ka

bb. 16. hatvanmillió forinttal tulteljesítették árubevételi tervüket a bács megyei termelőszövetkezetek

vid/ká/sk/e cz

1965. november 26.

a bács megyei termelőszövetkezetekből az intenzív gazdálkodás eredményeként évről évre több áru kerül a fogyasztókhoz. az idén összesen kétmilliárd ötszázmillió forint értékű mezőgazdasági és állati terméket állítottak elő, 700 millió forint értékűvel többet, mint az előző évben. a kedvezőtlen időjárás ellenére 60 millió forinttal tulteljesítették árubevételi tervüket. a zöldség- és gyümölcskertészetek, valamint a szőlőskertek a tervezettnél kevesebb árut adtak, ezt azonban a szántóföldi növénytermesztéssel majdnem mindenütt pótolni tudták. az állattenyésztő üzemágak is többet produkáltak a tavalyi évnél. sertésből például a tavalyinál 45 ezerrel többet, összesen 115 ezret értékesítettek, hizómarhából 2 200-al, baromfiból 20 vagonnal több került a fogyasztókhoz, mint 1964-ben. gabonából a tavalyi mennyiségénél 1 800 vagonnal többet szállítottak a központi raktárakba. a tsz-ek nagyrésze nyereségesen gazdálkodott, s ebből adódóan a tagság jövedelme is magasabb lesz, mint a múlt évben. /mti/

...-

bb. 19. bakony 2. - a gyöngyházmintás kávéfőző gép

vid/lk/e szf cz

1965. november 26.

a pápai elekthermax gépgyárban elkészült a bakony 2. kávéfőzőgép mintapéldánya. külső formáját tekintve felveszi a versenyt a legmutatósbab külföldi típusokkal: a formatervezők izléses, szögletes formájú szekrényt konstruáltak. a gép előlapját gyöngyházmintás, külföldről behozott műanyaggal díszítették.

a készülék műszaki megoldása is sokban különbözik a korábbi típusokétól. kezelését azzal könnyítették meg, hogy a hagyományos karok helyett gombnyomással lehet szabályozni működését. egy másik műszaki újítás a kávé minőségét javítja. a gépbe különleges cső fűtőttestet építettek, ezzel nagyobb hőmérsékletű vizet állíthatnak elő és a kávé hat atmoszféra nyomáson fő ki. így a kávéörlemény minden „ereje,, a pohárba kerül.

az új géppel egy perc alatt hat duplát főzhetnek. a be rendezést hazai és külföldi kiállításokon mutatják be. /mti/

...-

9.15/a 92^oP_uc

- 10 -

Per

bb. 17. naponta 25 000 köbméter földgázt fogyaszt szolnok megye

vid/lk/e szf cz

1965. november 26.

szolnok megyében, elsősorban szolnokon alig két-három éve kezdtek meg a földgáz bevezetését a háztartásokba. ez év végéig már majdnem háromezer lakásban tüzelnek az olcsó fűtőanyaggal a városban. fokozatosan megkezdik az ipari üzemek, vállalatok, intézmények „gázosítását,, is. a mezőgazdasági gépjavitó vállalatnak, számos vendéglátóipari helynek, az új tiszaparti gimnáziumnak, a karcag melletti berekürdői üvegyárnak a földgáz lesz a fűtőanyaga. a megye napi fogyasztása ma már meghaladja a 25 000 köbmétert. a most elkészült ipari gerincvezetékén jövőre már olyan nagy termelőüzemeket kapcsolhatnak be a gázellátásba, mint a szolnoki járműjavító vállalat és az alföldi kőolajfurási üzem. /mti/

...-

bb. 18. kísérletek a hegyháti földek terméshozamának növelésére

vid/ká/sk/e cz

1965. november 26.

vas megyében nagy területek szorulnak javításra. az őrség és a cser után most újabb tájegységen indulnak meg az ezzel kapcsolatos kísérletek. a hegyháti tájegység problémáinak megoldására a keszthelyi agrártudományi főiskola irányításával a körmendi felsőfokú mezőgazdasági technikum kapott megbízást. a hegyháton a talaj vizgazdálkodása igen rossz, sok helyen az erózió hatására már a felszínre került a kavicsréteg. az itteni kísérletek célja, megfelelő eljárásokat kidolgozni a talaj minőségének javítására, továbbá a legtöbb hasznot hajtó, leggazdaságosabban termesztendő növények elterjesztésére. a technikum elkészítette a kutatási programot. eszerint a legfontosabb talajtípusokra művelési eljárásokat dolgoznak ki, tisztázzák a talajvédelmi feladatokat, s kidolgozzák az erodált és az erózióra hajlamos erdőtalajok tápanyagutánpótlásának rendszerét. nagy területekre kiterjedően faj- és fajtakísérletekkel tisztázzák, hogy milyen növények termesztendők a legeredményesebben és milyen termelési technológiával. első lépésként a vasvári termelőszövetkezetet kísérleti gazdasággá jelölték, ahol kisparcellás és nagyüzemi méretekben próbálják ki a javasolható módszereket. /mti/

...-

9.20/a 10³⁰P_uc

- 11 -

M

bb. 20. automatikus leolvasógép

i áe/tné/e sr cz

1965. november 26.

az országos széchenyi könyvtárba a napokban megérkezett a legújabb típusu, angol gyártmányu „leolvasógép”, az ország legnagyobb mikrofilm gyűjteményében ezzel együtt öt leolvasógép teszi hozzáférhetővé a filmmásolatokon őrzött gazdag hazai és külföldi könyvtári anyagot. az új készülék alig nagyobb egy írógépnél. előnye a régebbi készülékekkel szemben, hogy a film továbbítása automatikusan történik, a vetített szöveg az olvasó előtt az asztallapon jelenik meg és így az eredeti szöveg olvasásának illuzióját kelti. /mti/

bb. 21. jobb kenyér kerül a pécsi családok asztalára

vid/lk/e szf

1965. november 26.

pécsett a sütőipari vállalat tetemes összegeket fordít üzemének korszerűsítésére, hogy minőségileg kifogástalan kenyeret tehessen a fogyasztók asztalára. a napokban két új létesítmény készült el. a város legnagyobb sütődéje mellett átadtak rendeltetésének egy 200 mázsa kenyér befogadására alkalmas, teljesen zárt, neonvilágításu raktárt, ahova a sülés sorrendjében helyezik el a cipókat és 18-20 fok hőmérsékleten tartják a szállítás idejéig. eddig egy - két oldalon nyitott - szin alatt tárolták a kenyeret, ami egészségi szempontból is kifogásolható volt. az új raktárban messzemenően gondoskodtak a higiéniai feltételekről. a szállítási dolgozók be sem léphetnek a helyiségbe, csengő jelzi, amikor a kocsi indulásra kész. jelenleg a kemencéktől a raktárig kézi rakodással, kosárban jut a kenyér az állványokra. néhány héten belül süllyesztett földalatti szállítószalagon mozgatják a frissen sült vekniket. a város egy másik kenyérgyárában ugyancsak e hét végére készült el a gázmű és a sütőüzem közötti közvetlen vezeték. az így biztosított egyenletes gáznyomás mellett az eddiginél sokkal jobb minőségű kenyeret süthetnek. /mti/

9.25/a

10.45 Puel

- 12 -

bb 22. babaház sarkadon

vid/j/s sr cz

1965. november 26.

hazánk egykor legnagyobb kubikos falujában, sarkadon a termelőszövetkezeti tagok gyermekeinek zöme óvodába jár. a közelmúltban egy szülői értekezleten arról tanácskoztak, hogy a vas utcai óvodában például nem eléggé sokrétű a gyermekek foglalkoztatása. a hely meg volna hozzá, jó lenne, ha babaházat építenének a kicsinyeknek, ahol kedvük szerint játszhatnának. az elhatározást tett követte: összefogtak a szülők és a termelőszövetkezetek. saját építkezésből kimaradt téglát, sódert és egyebet hordtak össze, a kossuth és a dózsai házi építőbrigádjai segítettek, fuvart is adtak a kollektív gazdaságok s társadalmi összefogással felépült a babaház. az édesanyák kedves kézimunkákkal, cserepes virágokkal, apró berendezési tárgyakkal varázsolták „mesevárrá”, a babaházat, ahol kedvükre játszhatnak az apróságok. /mti/

bb 23. tanulságos vizsgálat az elaprózott szabadság hátrányairól a mecseki bányákban

vid/lk/s cz

1965. november 26.

a mecseki szénbányászati tröszt üzemegészségügyi szolgálatának néhány orvosa érdekes és tanulságos vizsgálatot végzett arról, hogyan használják fel szabadságukat a földalatti dolgozók. az egyik üzem csaknem ezer bányászának adatait dolgozták fel. kitűnt, hogy átlagban egy-egy dolgozó több mint 12 alkalomra aprózta fel évi szabadságát. ennek hátrányait kutatva derült ki továbbá az is, milyen szoros összefüggésben van a szabadság elaprózása és a megbetegedések gyakorisága között. azok, akik nem élnek a hosszabb pihenés lehetőségével, gyakrabban kerülnek táppénzre. az okokat kutatva azt a káros szemléletet tapasztalták az orvosok, hogy az üzemekben szívesen személynak a munka törvénykönyvének előírása felett, amely kimondja, hogy a szabadságot nem lehet elaprózni. ugyanis ha a dolgozók szinte „észrevétlenül”, veszik ki a szabadságot, mentesülnek a csapatok kiegészítésével, átrendezésével járó gondoktól. ez a gyakorlat helytelen, mert az emberi szervezet regenerálódására szánt hosszabb pihenés hiányában a dolgozók munkaképessége csökken.

az orvoskollektiva vizsgálatának tapasztalatait hasznosítás végett valamennyi üzem vezetőjével megismertetik. /mti/

9.30/a
10.50 Puel

- 13 -

bb 24. kastélyból vendégfogadó a szelidi-tónál
vid/j/- s sr cz 1965. november 26.

dunapataj határában a szelidi-tó üdülőhelyé alakítását folytatják. az üdülő egyetlen szállodája szűknek bizonyult, ezért jövőre hozzákezdnek az ugynevezett bencze-kastélynak vendégfogadóvá való átalakításához. ezenkívül camping-tábort is kap a megye ,, kisbalatonja,,./mti/

--

bb 25. kezdődhet a disznóölés
kf/tné/s vg bs 1965. november 26.

a hidegebb idő tartósodásával, s ha a hizók is elérték a megfelelő súlyt, semmi sem akadályozza a disznóölési idény megkezdését. a kereskedelem a fontos alapanyagokat biztosította; a vágásokhoz, az izesítő fűszerekből is korlátlan mennyiség áll a lakosság rendelkezésére.

a rizs ellátási zavar őszre megszűnt s remélhetőleg továbbra sem lesz fennakadás az ellátásban. a legkedveltebb ,, disznósárgot,, a hurkát és a kolbászt csak győzzék töltogetni a hentesek. erre a célra 17 millió méter bél, a tavalyinál két millió méterrel hosszabb, került a boltokba. só, paprika, bors ugyancsak van elegendő, s aki szereti, majoránnával is megfűszerezheti a hurkát.

a disznóvágás eszközei, kések, hurkatöltők ugyancsak nagyobb mennyiségben állnak rendelkezésre, s is van bőven zsirosbödön is. háztartási husdaráló elegendőnek mutatkozik, viszont több nagyteljesítményű husdaráló kellene. a főváros környékén is elég gyakori a disznóölés, s hogy a szükséges kellek hiánya ne legyen akadálya a jó pesti disznótornak, a belkereskedelmi kölcsönző vállalat 200 hurkatöltővel, 200 darálóval, sőt gépekkel is segít./mti/

--

9.35/a

11.02 Pné

- 14 -

Mez

bb. 26. hatvanöt millió forintot költöttek a második öt éves tervben Komárom megye üzlethálózatának fejlesztésére

vid/lk/e szf cz 1965. november 26.

Komárom megyében a második öt éves tervben sokat gyarapodott az üzlethálózat, javították az áruválasztékot. bővítették az olyan kereskedelmi szolgáltatásokat - főleg falun - mint a ruhaigazítás, gépkölcsönzés. a földművelésszövetkezetek, csaknem valamennyi községben berendezkedtek már valamilyen szolgáltatásra. rendszeresítették a piackutatást, kiállításokon, árubemutatókon szóban és kérdőíveken érdeklődtek a lakosság igényeiről. a hálózatfejlesztésnél nemcsak a vásárlók kívánságait, hanem a kereskedelem gazdaságosságát is figyelembe vették. az üzletek egy részét önkiszolgálóvá alakították át.

a második öt éves terv kezdete óta 65 millió forintot költöttek a megye üzlethálózatának fejlesztésére. különös gondot fordítottak az idegenforgalmi helyekre. esztergomban például többek között eszpresszót, tejszaküzletet, abc-áruházat, cukrászműhelyt, élelmiszerboltot, ezer apró cikket árusító üzletet nyitottak, és korszerűsítették a fürdőszállót. tatán ugyancsak korszerűsítették a kristály szállót, a tóparton csárdát, grillt építettek. esztergomban, Komáromban, dorogon és tatán emléktárgyakat árusító, korszerű kis pavilonokat állítottak fel.

Komárom megyében építették fel az ország első abc-áruházat és ma már nyolc ilyen korszerű létesítmény áll a megye lakosságának rendelkezésére. korszerűsítéssel és új üzletekkel javították a peremkerületek és a gyárkörnyéki telepek ellátását is. több új üzlet nyílt az új városnegyedekben, de ezekben a kerületekben az üzlethálózat fejlesztése nem tartott lépést a lakások építésével. /mti/

bb. 33. bővült a kiskunhalasi kórház

vid/j/e sr cz 1965. november 26.

kiskunhalas a harmadik öt éves tervben új kórházat kap. addig is bővítik a régi kórházat. az épülő új gyermekosztályon a jövő év elején már 52 beteg gyermeket gyógyíthatnak. /mti/

9.45/a

11.10 Pné

- 15 -

Mez

bb. 27. népszerű biológiai filmsorozat készül - megjelent a mezőgazdasági szakfilmek katalógusa

1 ie/ká/e cz

1965. november 26.

a földművelésügyi minisztérium kiadásában megjelent a mezőgazdasági filmek katalógusa, csaknem 100 szakfilm címét tartalmát ismerteti, az utóbbi években készültek közül azokét, amelyek a tudomány és a termelési technika mai színvonalánál mellett is időszerűek. a szakfilmek témája felöleli a mezőgazdaság valamennyi fontos ágazatát, a növénytermesztéstől az állategészségügyig. a katalógus tartalmaz néhány mezőgazdasági témájú dokumentumfilmet is; ezek termelészövetkezetekről, kutató intézetekről, természetvédelmi területekről szólnak.

a mezőgazdasági termelés újabb módszereiről a jövő évben további 20 szakfilm készül. forgalomba hoznak egy 5 film-ből álló népszerű biológiai sorozatot is, főként a technikumok és más oktatási intézmények tananyagának szemléltetésére.
/mti/

bb. 28. százéves könyvkötőműhely kőszegen

vid/j/e sr cz

1965. november 26.

kőszegen száz éves könyvkötőműhely működik a bem józsef utcában. ez a régi kőszegi könyvkötőműhelyek utolsó „példánya,,. található benne több régi munkaeszköz: vágógép, faváz-lemesolló, klisék s bélyegzők, aranyozóprés, perforáló-és fűzőgép. hosszabb ideig az ugynevezett katonai alreális-kola könyvkötését végezték a műhelyben. folyóiratokat, a tanári könyvtár könyveit, tankönyveket kötötték benne.

a jelenlegi tulajdonos, ruszke erna főleg a helyi gyá-raktól és iskoláktól vállal megrendeléseket. folyóiratokat, hetilapokat és közlönyöket köt.

a szombathelyi savaria muzeum feldolgozza az öreg mű-hely történetét. a szakemberek tisztázzák majd a sok adatot és emléket őrző műhely és a régi kőszegi könyvkötészet ösz-szefüggéseit./mti/

9.45/a

11.12 Pwd

- 16 -

Mel

bb 29. huszezer tonna vasat ,, bányásznak ki,, a folyókból

vid/gö/lk/s szf cz

1965. november 26.

a hazai folyók mélyén sok hidroncs, elsüllyedt hajó hever. többségük még a világháboru idején került a hullámsírba. eltávolításuk igen fontos, mert ugynevezett medertorzulást okoznak. gátként állnak a sodralék útjába és idővel hatalmas zátony keletkezik fölöttük. a vízügyi nagylétesítmények beruházási igazgatósága programot állított össze, eszerint nyolc év alatt megtisztítják az ország folyóit a roncsoktól. a hidépitő-vállalat roncsemelő csoportjának dolgozói ez idő alatt több tízezer tonna kőanyagot és mintegy 20 000 tonna vasat hoznak majd a felszínre.

budafokon nemrégem emelték partra és most darabolják azt az uszályt, amely a második világháboruban süllyedt el. nagy munka volt a roncs kiemelése, mert két évized alatt több mint 700 köbméter iszap rakódott rá. dolgoznak az egykori szegedi vasuti hid roncsainak kiemelésén is.

az idén budapesten a déli vasuti összekötő - hid környékét tisztogatják meg. úgy számítják, hogy itt körülbelül 400 tonna vasanyagot ,, bányásznak ,, ki a dunából.

jövőre, amint az időjárás engedi, folytatják a munkát. először a dráván, a barcsi, a zalántai és a drávaszabolcsi vasuti hidroncsoktól tisztítják meg a medret. a dunán, kalocsánál szállnak majd le a buvárok, hogy a fővárosból odakerült ideiglenes dunahid egyes elsüllyedt darabjait kiemeljék. fajsznál a háboru után egy kóbor aknától elsüllyedt dömös ii. gőzöst, majd a solti hadihid roncsait, paksnál pedig az első világháboruban hullámsírba került bácska őrnaszádot hozzák felszínre.

az eddigi felmérések szerint a duna medréből körülbelül még 25 elsüllyedt hajóroncsot kell kiemelni a következő években./mti/

bb 31. bábéledás kísérőfilmmel

vid/j/s sr cz

1965. november 26.

az ország legnagyobb vidéki bábszínháza, a szegedi, idei programjában modern előadásban kívánja bemutatni a robin hoodot. azt tervezik, hogy a kétfelvonásos darab egyes jeleneteit filmvitésszel teszik érdekesebbé. az ehhez szükséges kópiát az együttes tagjai maguk forgatják.

megkezdtek már a darab próbáit is, a bemutatót a jövő év első hónapjaiban tartják./mti/

9.48/a

11.15 Pwd

- 17 -

Mel

bb 30. Luxus ródli, 80 000 kulcsos, 10 000 mű - és hoki korcsolya - sportöltözék ujdonságok

kf/s vg bs 1965. november 26.

a sportáruházakban és a játékboltokban naponta többszáz számkó fogy, s kelendő a siléc is.

a sport-, hangszer és játékaru nagykereskedelmi vállalatnak nem okoz gondot a megélénkült forgalom. az idén ugyanis csaknem 50 000 ródli áll a vevők rendelkezésére. egyebek között a múlt évi hétezerrel szemben 14 000 összecsukható fém-ródli került az üzletbe. a kisebbeknek 12 000 karfás számkót készítettek. december közepére 3 000 lengyel ródli is várnak, s addigra előreláthatólag forgalomba kerül körülbelül 1 000, ujdonságnak számító, összecsukható faródlis is. a csillaghegyi csónakkészítő ktsz stabil, könnyen hordozható és egy lapos dobozban tárolható, műbőrüléssel, habgumi betétes Luxus ródlija 250 forintba kerül majd.

az idén a tavalyinál jóval több, összesen 80 000 kulcsos korcsolya áll a gyermekek rendelkezésére, s van hozzá elegendő csatoló szíj, sőt kulcs is. hatezer pár osztrák és csehszlovák műkorcsolya, valamint 4 000 hoki- korcsolya és a hozzávaló cipő, elegendőnek ígérkezik. a múlt évi 5 000 silécnek a duplája került az üzletbe. elsősorban a keresettebb, olcsóbb gyerek silécnél van több, s a kisebbeknek is jut 3 200 siléc, hókorcsolya. nagymértékben javult a sikötések minősége, szebbek, finomabbak, könnyebbek lettek s van elegendő fém és nád sibot is. az ndk-ból többszáz pár különleges gumitalpu lesikló sicipő érkezését várják.

a téli öltözék fontos kelléke a melegítő, amelyből az év végéig még mintegy 40 000 kerül forgalomba. a legkeresettebb műszálas tréning ruhából azonban nem tudják kielégíteni az igényeket. ujdonság a vatta béléses orkán kesztyű. a női és gyermek ruha nagykereskedelmi vállalat is hozzájárul a gyermekek téli, sportos öltözékéhez. ujdonságként 7 000 steppelt, habszivacs béléses, pille anorákot és kuli kabátot adott a vállalat az üzleteknek. az igényeknek megfelelő mennyiségű si-lódent, düftin sinadrágot és si-öltönyt hoznak forgalomba, s kaphatók a korábbi években megkedvelt düftin huzatu, szörme gal-léros és béléses kuli kabátok, korcsolya kabátok. nem lesz hiány jégzokniban, meleg alsókban, si és korcsolya pulóverekben sem.
/mti/

ö
10.00/a 1125 Puc

- 18 -

b 34. megrepedt a forróvíz-vezeték, átmenetileg fűtési zavarok voltak a Lágymányosi lakótelep egy részén

hb/lk/s bs 1965. november 26.

csütörtökön a délutáni órákban a fővárosi távfűtés- és melegvízszolgáltató vállalat szakemberei nyomáscsökkenést észleltek a melegvíz-vezetékben, ami azt jelenti, hogy valahol egy repedésen folyik a víz. azonnal hozzáláttak a mintegy öt-hat kilométer hosszú hálózatban a csőtörés helyének fel-derítéséhez, s egy fél óra múltán meg is találták a csőtörés helyét.

a helyreállítási munkák során megállapították, hogy a melegvízcső egyik hegesztési varrata szakadt el. ezt újból hegesztették. a munkálatokat éjjel 1 óra körül fejezték be és hajnali 2 órakor ismét megindult a fűtés. a reggel 7 órakor tartott újabb ellenőrzésen megállapították, hogy a lakásokban az előírásnak megfelelő a hőmérséklet./mti/

bb 32. elkészült az első kop-160-as és az ötezredik e-400-as eszterga

sl/sk/s vg bs 1965. november 26.

a szerszámgépipari művek létrehozása után a budapesti gyáregység új feladataiban és elnevezésében is köszörűgép-gyár lett. viszonylag rövid idő alatt olyan korszerű szerszám-köszörű típust sikerült kidolgoznia, amely nemzetközi viszonylatban is a legjobbak közé számít. a kop-160-as optikai köszörű tulajdonságait a hasonló nyugati gyártmányokkal összehasonlították, azokkal minden szempontból felvette a versenyt. másolási pontossága és a megmunkált felület simasága jobb, mint a nyugati gépeknél. az új köszörűgép sorozatgyártását megkezdték, az idén tizenkettőt, jövőre tizennyolcat gyártnak belőle, s a sorozat első példányait a napokban adják át a lengyel rendelőknek. a sorozat nagysága csak látszólag alacsony, mert ilyen gépre csak a legkorszerűbb szerszám-üzemeknek van szükségük. egy-egy gép értéke 440.000 forint, átszámítva így is olcsóbb a hasonló nyugatnémet gyártmányoknál.

/folyt.köv./

10.30/a 1125 Puc

- 19 -

bb. 32. /elkészült az első...fplyt./s

a gyár a köszörűgépeken kívül továbbra is sorozatban készíti az e-400-as esztergapadokat. ezeknek is olyan nagy a külföldi sikeriük, hogy gyártásukat belátható időn belül nem hagyhatják abba. éppen a napokban készült el az ötezredik e-400-as univerzális eszterga. az elsőt 1955-ben bocsátották ki, akkor azonban még e-320-as jelzést viselt a gép. az új számjelzés azt fejezi ki, hogy azóta nőtt a gép csucstávolsága. percenkénti fordulatszáma is nagyobb, 1120-ról 1500-ra növekedett, ezenkívül korszerűbb a kapcsoló- és fékberendezése is, mint tíz évvel ezelőtt, a sorozat indulásakor. az eddig elkészült 5000 esztergapadból háromezret külföldi rendelőknek adtak el, s az exportarány az eddigi átlagos 60 százalékról az idén már 70 százalékra emelkedett. /mti/

..-

bb 35. súlyos vasuti szerencsétlenség

gk/s bs

1965. november 26.

péntek hajnalban 4.40 órakor súlyos vasuti baleset történt a baranya megyei görcsönyi vasutállomáson, ahol egy tehervonat belerohant egy motoros személyvonatba. a baleset következtében nyolc vasuti kocsi összetört. a motorvonat vezetője, pálfy ede 45 éves pécsi lakos életét vesztette. az utasok közül 11 személy súlyos, 19 személy könnyebb sérülést szenvedett. a sérülteket a pécsi kórházba szállították. a baleset körülményeinek, a felelősség megállapításának és az anyagi kár felmérésének vizsgálatát a rendőrség a műszaki szakértők bevonásával folytatja. /mti/

..-

bb. 37. a Lottó nyerőszámai

tné/e

1965. november 26.

a sportfogadási és Lotto igazgatóság tájékoztatása szerint dombóvárán a járási művelődési házban megtartott Lottó sorsoláson a 48. játékhéten a következő nyerőszámokat húzták ki:

13, 69, 76, 86, 88

a november 29-én, a Lotto igazgatóság székházában megtartandó rendes havi nyilvános nagy-nyeremény sorsoláson a 48. játékhét szelvényei vesznek részt. /mti/

..-
- 20 -

10.55/a H. P. P. P.

me

bb. 36. több mint hat és fél milliárd forintból gazdálkodnak 1966-ban a budapesti tanácsok - ülést tartott a fővárosi tanács

t hi/tné/e bs

1965. november 26.

a fővárosi tanács pénteken ülést tartott az újvárosháza nagytermében. sarlós istván, a végrehajtóbizottság elnöke üdvözölte a megjelenteket, közöttük varsó városának delegációját, amely kazimierz olejniczak-nak, a varsói nemzeti bizottság elnöksége titkárának vezetésével tartózkodik budapesten.

a tanácskozás napirendjén fő témaként budapest 1966. évi városfejlesztési tervjavaslata szerepelt, amelyet - kelemen lajosnak, a végrehajtó bizottság elnökhelyettesének megnyitó szavai után - kőműves istván, a végrehajtó bizottság elnökhelyettese ismertetett.

az előterjesztés hangsúlyozta, hogy a főváros jövő évi fejlesztési programját a gazdaságosság és a takarékoság elveinek szem előtt tartásával dolgozták ki. a tanácsi állandó bizottságok részvételével, a különböző szakmai szervezetek képviselőinek bevonásával előkészített javaslat, a főváros harmadik ötéves tervébe illeszkedő, legfontosabb és már a jövő évben megoldható feladatokat tartalmazza. ennek megfelelően lakásépítkezésre 750 millió, lakóház felújításra 1000 millió, szakágazati - tehát ipari, közlekedési, stb. - beruházásokra és felújításokra csaknem másfél milliárd forintot irányoz elő. a tanácsi szervek és intézmények egész évi fenntartására, zavartalan működésének biztosítására 2 933 millió forint költségvetési összeg áll rendelkezésre. a helyi utak és hidak fenntartására 200 millió forintot használhatnak fel a tanácsok, a jövő évi községfejlesztési alap összege pedig 219 millió forint. a végeredményben több mint 6 és fél milliárd forint összegben előirányzott városfejlesztési, illetve költségvetési program végrehajtásával a jövő évben tovább épül, gyarapodik budapest. mindenekelőtt a lakásfejlesztés adatai érdemelnek figyelmet. 1966-ban 3390 új családi otthon készül el, ennek jelentékeny hányada tanácsi keretből valósul meg. ugyancsak a jövő évben megkezdik több mint 3 és félezer családi otthon építését. a lakásfejlesztés üteme 1966-ban az előző évekhez képest bizonyos mértékig csökken, a házgyár belépése után azonban a lakásépítkezés ütemének lényeges gyorsulására lehet számítani már a tervidőszakban.

a lakóház-javításra előirányzott egymilliárd forint az eddigi szinten biztosítja az épületek felújítását, karbantartását, a rendelkezésre álló anyagi eszközök gazdaságos felhasználása végett a házközelési igazgatóságok nagymértékben bővíteni igyekeznek házilag építési-szerelési kapacitásukat.

/folyt.köv./

11.15/a H. P. P. P.

- 21 -

me

a helyi iparpolitikai tervjavaslat a lakosságnak nyújtott javító szolgáltatások növelését - mégpedig a szocialista szektorban az ideihez képest több mint öt százalékos emelkedését irányozza elő. fejleszteni kívánják például a gépkocsijavítást, a többi között az ecseri úton felépülő szervíz üzembehelyezésével. a minisztériumi ipar egyéb beruházásai között a kgm, illetve a getka vállalat öt különféle hálózati egysége és más tárcák kereteiből két javító- karbantartó üzem létrehozása lesz jelentős. a getka vállalat a háztartási kisgépeknél hét százalékkal, a televízió és egyéb készülékeknél csaknem ugyanilyen arányban növeli javító tevékenységét. a tanácsi ipar a mosásnál-vegytisztításnál mintegy öt százalékos fejlesztést tervez, ez azonban - mivel kapacitásnövekedésről csak az épülő, műszakonként száz mázsa teljesítményű új nagy mosoda üzembehelyezése után lehet szó - egyelőre a közületi vállalatok terhére történik. az igényeket azonban a patyolat még így sem tudja teljesen kielégíteni s emiatt a vállalási idő gyakran elhúzódik. a szövetségi ipar rendelkezésére álló keretek két peremkerületi üzlet-ház építését és két autószerház létesítését teszik lehetővé.

a közlekedési, kommunális és egyéb szolgáltató vállalatok teljesítményének értéke nagyjából az ideai szinten marad, azonban ezek az ágazatok is nagyobb beruházásokat valósítanak meg. a közlekedési igazgatóság például több mint 300 millió forintot használhat fel építési célokra. ilyen beruházás például a xi. kerületi prielle kornélia utcai taxitároló, az albertfalvai felüljáró, a tétényi ut és a budafoki ut korszerűsítése, az óbudai autóbussz tároló létrehozása, stb. a közművek is új létesítmények egész sorával bővülnek. a jövő évben befejezik káposztásmegyeren a felszíni vízmű második ütemének építését, s megkezdik a xiv. kerületi füredi téri csatorna és a kőbányai főgyűjtő - csatorna építését.

az egészségügyi és szociális intézmények fenntartására több mint 1200 millió forintot - az ideai előirányzatnál csaknem 50 millió forinttal többet - költ a főváros. a járóbeteg ellátás javítására a szakorvosi munkaidőt lényegesen emelik, továbbá lehetőség nyílik három új onkológiai és több alkohol- elvonó szakrendelés megszervezésére. a tbc, bőr-, nemi- és idegbeteg gondozására fordítható napi óraszám is növekszik. a 6. és 7. kerületben új tüdőszűrő állomás, a 16. és 17. kerületben egy-egy korszerű ideggondozó fenntartására biztosít fedezetet a főváros.

a bölcsődei hálózat a jövő évben 415 hellyel bővül. a főváros átvett három üzemi bölcsődét és biztosítja a lakótelepeken komplex beruházásból, valamint a 16. és 17. kerületben tanácsi keretből létesített bölcsődék kiadásait is. a jövő évben már mintegy 6 400 bölcsődés gyermek ellátásának költségeit fedezi a főváros,

me

számottevő fejlődést tervez a program a kulturális intézményeknél is. az óvodai helyek számát 250%-al növelik, s előkészületeket tesznek újabb 300 óvodai hely létesítésére. a szakközépiskolai csoportok számát a jelenlegi 141-ről 250-re emelik, ezenkívül újabb 26 műhelytermet rendeznek be. a törekvés az, hogy a gyakorlati oktatás lehetőleg iskolák körzetében és ne az üzemekben történjen.

az utak felújítására a jövő évben 200 millió forintot fordítanak a tanácsok. a nagyobb munkák közé tartozik a november 7-től felújítása és a népköztársaság útjának átépítése a körút és a nősök tere közötti szakaszon, a budafoki ut egy részének kiszélesítése, s a váci ut átépítése a meyeri csárda és a város határa között, a bácsi ut felújítása a vörösvári ut és az óbudai temető közötti szakaszon, valamint a blana lujza téri gyalogos aluljáró megépítése után a felszíni közut rendezése.

a köztisztasági hivatal gondjaira bízott közterület - főként az új települések kialakulásával - évről-évre növekszik, s ez megköveteli az uttisztítási munkák fokozott gépesítését. a jövő évben növelik az önfelszedő seprőgépek, - a mosó-és locsoló gépkocsik számát, s ugynevezett utcai porszívógépeket szereznek be. a közvilágítás korszerűsítése során a gyenge fényerejű izzólámpák helyére ujszerű, jobb hatásfokú fénycsöveket és higanygőz fényforrásokat építenek.

az előterjesztést megvitatták, majd kövümes istván vállalt a felszólalásokra. a tanácsülés budapest 1966.évi városfejlesztési tervjavaslatát azzal fogadta el, hogy a végrehajtó bizottság tegyen kezdeményező lépéseket az illetékes állami szerveknél a főváros lakásépítési előirányzatának növelésére.

/folyt.köv./

me

bb. 38. időjárásjelentés

sk/e

1965. november 26.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. november 26-án,
pénteken 13 órakor:

újabb havazások

Európa-szerte tovább tart az évszakhoz képest hideg idő. nyugat-európában egy lassu melegedési folyamat következtében nagykiterjedésű esőzések, észak- és kelet-európában viszont nagykiterjedésű havazások vannak. a hőmérsékleti értékek mintegy 4-10 fokkal alacsonyabbak a legutóbbi három év átlagánál.

csütörtökön például párizsban plusz 8, berlinben plusz 4, münchenben plusz 2, bécsben plusz 4, milánóban 0, belgrádban mínusz 1; budapesten mínusz 4, varsóban mínusz 2; kijevben mínusz 8, moszkvában mínusz 9 fokos legmagasabb hőmérsékletet mértek.

házánkban tegnap változó mennyiségű felhőzet volt. néhány helyen hullott jelentéktelen mennyiségű hó. az észak-nyugati megyékben nulla, plusz 5 fokos maximumok alakultak ki, máshol viszont napközben sem mértek nulla, mínusz 4 foknál magasabb hőmérsékleteket.

ma hajnalban az ország területén szeszélyes eloszlásban mínusz 6 és mínusz 14 fok között, mindenféle hőmérsékleti értékek előfordult.

ma országszerte erősen páráns, hideg az idő, a dunántúli egyes helyeiről erős szeleket jelentettek. a hótakaró vastagsága az elmúlt 24 óra alatt lényegesen nem változott.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke mínusz 4,8 fok volt, a sokévi átlagnál 7,9 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 2 fok, a tengszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, mérsékelttel szélgyengülő irányzatú.

várható időjárás szombat estig: tulnyomóan felhős idő, többfelé havazás, havaseső, ónoseső. mérsékelt, időnkint élénk, délnyugati szél. az éjszakai fagyok mérséklődnek.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nulla, mínusz 5 fok között, helyenkint 1-2 fokkal mínusz 5 fok alatt. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 0- plusz 4 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 209 centiméter. /mti/

13.13/a

- 24 -

bb. 39. állattenyésztési napok hőmezővásárhelyen

vid/kz/s cz

1965. november 26.

négyszáz állami gazdasági és termelőszövetkezeti szakember részvételével kétnapos állattenyésztési tanácskozás kezdődött pénteken hőmezővásárhelyen. a tanácskozáson állattenyésztésünk eredményeinek és nehézségeinek évfizetes tapasztalatait vitatják meg. az első napon - ballapás sándornak, a megyei állattenyésztési felügyelőség igazgatójának előadása alapján - a juhtenyésztés helyzetének vizsgálata került napirendre. az előadó és a hozzászólók hangsúlyozták, hogy csongrád megye szövetkezeti gazdaságai és háztáji állattartói a juhtenyésztés szempontjából jól kihasználják a vidék mintegy 100.000 holdnyi legelőjét. az utóbbi tíz évben 90.000-ról 200.000 fölé emelkedett a megye juhállománya, s ami különösen örvendetes, a tenyésztők lépést tartottak az ipar követelményeivel: a kevésbé értékes racka és cigája juhokat bővebb hozamu fésűs merinói fajtával váltották fel. mindent összevetve, a megye az idén már kerekén 4000 mázsával több gyapjút ad a népgazdaságnak, mint tíz évvel ezelőtt. a tanácskozás szombaton folytatja munkáját. ekkor a szarvasmarha- és sertéstenyésztés időszerű kérdései kerülnek napirendre. /mti/

..-

bb. 40. többségükben jól dolgoznak a munkaügyi döntőbizottságok - az eddigi tapasztalatokról, a további tennivalókról tanácskozott a döntőbizottsági elnökök országos értekezlete

szf/gk/s ki cz

1965. november 26.

pénteken az életmezési dolgozók székházában a munkaügyi minisztérium és a szakszervezetek országos tanácsa meghívására tanácskozássra ültek össze a munka törvénykönyve módosításának értelmében az évben megalakult munkaügyi döntőbizottságok elnökei, hogy megtárgyalják munkájuk kezdeti tapasztalatait és további tennivalóit. az egész ország területéről mintegy 400, döntőbizottsági elnök gyűlt össze a nagyobb ipari, mező - gazdasági, kereskedelmi vállalatoktól, közszolgálati, egészségügyi és oktatási intézményektől. a szot és a munkaügyi minisztérium vezetőin kívül részt vett a megbeszélésen dr. szénási géza legfőbb ügyész is, és ott voltak a szakszervezetek, valamint a legfelsőbb bíróság, továbbá több minisztérium képviselői

/folyt. köv./

13.30/a

- 25 -

bb. 38. időjárásjelentés

sk/e

1965. november 26.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. november 26-án, pénteken 13 órakor:

újabb havazások

Európa-szerte tovább tart az évszakhoz képest hideg idő. nyugat-európában egy lassu melegedési folyamat következtében nagykitörjedésű esőzések, észak- és kelet-európában viszont nagykitörjedésű havazások vannak. a hőmérsékleti értékek mintegy 4-10 fokkal alacsonyabbak a Legutóbbi három év átlagánál.

csütörtökön például párizsban plusz 8, berlinben plusz 4, münchenben plusz 2, Bécsben plusz 4, milánóban 0, belgrádban mínusz 1; budapesten mínusz 4, varsóban mínusz 2; kijevben mínusz 8, moszkvában mínusz 9 fokos Legmagasabb hőmérsékletet mértek.

házunkban tegnap változó mennyiségű felhőzet volt. néhány helyen hullott jelentéktelen mennyiségű hó. az észak-nyugati megyékben nulla, plusz 5 fokos maximumok alakultak ki, máshol viszont napközben sem mértek nulla, mínusz 4 foknál magasabb hőmérsékleteket.

ma hajnalban az ország területén szeszélyes eloszlásban mínusz 6 és mínusz 14 fok között, mindenféle hőmérsékleti érték előfordult.

ma országszerte erősen párás, hideg az idő, a dunántúli egyes helyeiről erős szeleket jelentettek. a hótakaró vastagsága az elmúlt 24 óra alatt lényegesen nem változott.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke mínusz 4,8 fok volt, a sokévi átlagnál 7,9 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, mérsékelttel szittnyó irányzatú.

várható időjárás szombat estig: tulnyomóan felhős idő, többfelé havazás, navaseső, ónoseső. mérsékelt, időnkint élénk, délnyugati szél. az éjszakai fagyok mérséklődnek.

várható Legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nulla, mínusz 5 fok között, helyenkint 1-2 fokkal mínusz 5 fok alatt. Legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 0- plusz 4 fok között.

a Duna vizállása budapestnél: 209 centiméter. /mti/

13.13/a

- 24 -

bb. 39. állattenyésztési napok hőmezővásárhelyen

vid/kz/s cz

1965. november 26.

négyszáz állami gazdasági és termelőszövetkezeti szakember részvételével kétnapos állattenyésztési tanácskozás kezdődött pénteken hőmezővásárhelyen. a tanácskozáson állattenyésztésünk eredményeinek és hibáinak évfizetes tapasztalatait vitatják meg. az első napon - ballabás sándornak, a megyei állattenyésztési felügyelőség igazgatójának előadása alapján - a juhtenyésztés helyzetének vizsgálata került napirendre. az előadó és a hozzászólók hangsúlyozták, hogy csongrád megye szövetkezeti gazdaságai és háztáji állattartói a juhtenyésztés szempontjából jól kihasználták a vidék mintegy 100.000 holdnyi legelőjét. az utóbbi tíz évben 90.000-ról 200.000 fölé emelkedett a megye juhállománya, s ami különösen örvendetes, a tenyésztők tépést tartottak az ipar követelményeivel: a kevésbé értékes racka és cigája juhokat bővebb hozamu fésűs merinói fajtával váltották fel. mindent összevetve, a megye az idén már kerekén 4000 mázsával több gyapjút ad a népgazdaságnak, mint tíz évvel ezelőtt. a tanácskozás szombaton folytatja munkáját. ekkor a szarvasmarha- és sertésenyésztés időszerű kérdései kerülnek napirendre. /mti/

-.-

bb. 40. többségükben jól dolgoznak a munkaügyi döntőbizottságok - az eddigi tapasztalatokról, a további tennivalókról tanácskozott a döntőbizottsági elnökök országos értekezlete

szf/gk/s ki cz

1965. november 26.

pénteken az ülélmezési dolgozók székházában a munkaügyi minisztérium és a szakszervezetek országos tanácsa meghívására tanácskozássra ültek össze a munka törvénykönyve módosításának értelmében az évben megalakult munkaügyi döntőbizottságok elnökei, hogy megtárgyalják munkájuk kezdeti tapasztalatait és további tennivalóit. az egész ország területéről mintegy 400, döntőbizottsági elnök gyűlt össze a nagyobb ipari, mezőgazdasági, kereskedelmi vállalatoktól, közszolgálati, egészségügyi és oktatási intézményektől. a szot és a munkaügyi minisztérium vezetőin kívül részt vett a megbeszélésen dr. szénási géza Legfőbb ügyész is, és ott voltak a szakszervezetek, valamint a Legfelsőbb bíróság, továbbá több minisztérium képviselői

/folyt. köv./

13.30/a

- 25 -

- brutyó jános, a szot elnöke nyitotta meg a tanácskozást.

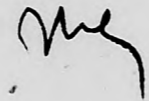
veres józsef munkaügyi miniszter beszámolt a munkaügyi döntőbizottságok eddigi tevékenységéből. Leszűrt tapasztalatokról visszatekintett az elmúlt 15 évre, amikor a vállalati és területi egyeztető bizottságok megalakításával először vonták be a dolgozókat a munkaügyi viták intézésébe és először kaptak abban szerepet a szakszervezetek. a területi döntőbizottságok 15 év alatt másfél millió ügyet intéztek el, nagy többségében helyesen, a népgazdaság és a dolgozók jogos érdekeinek megfelelően. munkájuk tehát pozitívan értékelhető. az elmúlt másfél évtized társadalmi és gazdasági fejlődése azonban gyorsabb volt, mint a jogalkotás, s a jogszabályok nem tartottak lépést a gazdasági, társadalmi előrehaladással. ezért a munka törvénykönyve egyes fejezeit, köztük a munkaügyi viták intézését módosítani kellett. a módosítások az egyeztető bizottságokénál nagyobb hatáskört adtak az év elején megalakított munkaügyi döntőbizottságoknak. most minden ügyben elsőfokon a vállalati döntőbizottságok járnak el és ezzel a munkaügyi viták elsőfoku intézése teljes egészében egy helyen történik, az eljárások meggyorsultak. a január elsejével bevezetett új rendszer lényegében befejezettnek tekinthető. az országban 5500 munkaügyi döntőbizottság alakult, a pótagokkal együtt több mint 20 000 taggal.

kifogásolta a miniszter, hogy számos vállalat a panaszok benyújtásától tette függővé a döntőbizottság megalakítását és mivel panasz még nem fordult elő náluk, a mai napig sem jelölték ki a tagokat meg az elnököt. sok vállalat nem gondoskodik a rendelkezéseknek megfelelően a döntőbizottságok adminisztrációjáról, segédeszközéről. a bizottságok megalakítása óta viszonylag még rövid idő telt el, de tevékenységük bizonyos mértékben máris értékelhető. husz százalékukhoz még egyáltalán nem nyújtottak be panaszt, 40 százalékuknál a panaszok száma tiznél kevesebb volt és csak 15 százalékuknál haladta meg az ötvenet. a tapasztalatok általában kedvezőek. megállapítható, hogy az újonnan szervezett munkaügyi döntőbizottságok nem dolgoznak rosszul, mint korábban az egyeztető bizottságok. tevékenységük kisebb hibáktól eltekintve máris kielégítő.

/folyt.köv./

13.45/a

- 26

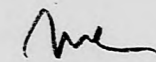
az átszervezés érintette a területi egyeztető bizottságokat is. a helyükbe lépett területi munkaügyi döntőbizottságok az év első negyedében alakultak meg. ügyfélforgalmuk általában 15 százalékkal emelkedett. az augusztus végéig letárgyalt fellebbezések száma több mint 13 000 volt. a fellebbezések alapján az elsőfoku határozatok 36 százalékát változtatták meg. a dolgozói fellebbezéseknek 31, a vállalatiaknak 56 százaléka volt megalapozott. elég sok tehát a megalapozatlan dolgozói fellebbezés, ennek az az oka, hogy számos vállalati döntőbizottság nem fordít kellő gondot határozatainak megmagyarázására. a területi bizottságok gyakorlata általában megfelelő, kifogásolható azonban, hogy csökkent helyszíni ellenőrzéseik száma.

hangsúlyozta a miniszter: a döntőbizottságoknak a munkaügyi viták elbírálásánál mindig abból kell kiindulniuk, hogy a jogszabályok a szocialista társadalom akaratát fejezik ki. ennek előtt tartása legyen a határozatok mércéje. a munkaviszony megszüntetésénél például elkerülhetetlen, hogy a döntőbizottság figyelembe ne vegye a vállalat munkaerőgazdálkodását, de közbe kell lépnie, ha a felmondás jogellenes, ha olyan dolgozót küldenek el, akit a jogszabály véd, vagy ha a felmondás személyeskedés következménye. a fegyelmi határozatok elleni panaszok elbírálásánál nagyon gondosan kell ügyelni arra, hogy a vezetők ne szabjanak ki jogszabálysértő fegyelmi büntetést. másképpen kell eljárni azzal a dolgozóval szemben, aki szorgalmas, jól végzi munkáját, de egyszer megtéved, és ismét másképpen az állandóan hanyag, fegyelmezetlenül viselkedővel szemben. a legnagyobb szigorral mérlegeljék a döntőbizottságok a társadalmi tulajdon megkárosítása, a munkafegyellem megsértése ügyében indított fegyelmi ügyeket. ne legyen a döntőbizottság fegyelmi hatóság, ne gátolja a gazdasági vezetőket a fegyelmezésben, de védje meg a dolgozókat a túlkapásoktól.

a vitás ügyeknek talán legnagyobb hányadát a kártérítésre kötelezés miatti panaszok teszik ki. az ilyen panaszok ügyében általában helyesen járnak el a döntőbizottságok, de lényeges hibákat is elkövetnek. számos ügyben meglehetősen liberális döntést hoznak, indokolatlanul mérsékelik a kártérítést. a károkozó gyors felelősségre vonásának elmulasztását eredményező vállalati lazaságokkal szemben a munkaügyi döntőbizottságok lépjenek föl kellő eréllyel.

/folyt.köv./
13.55/a

- 27 -

bb 40./ többségükben jól dolgoznak.../ 3.folyt./s

befejezésül arra kérte a miniszter a vállalatok vezetőit, hogy az eddiginél sokkal jobban segítsék a döntőbizottságok munkáját, biztosítsák működésükhöz a megfelelő feltételeket, segítsenek abban, hogy tekintélyük legyen, megbecsüljék őket. a vállalati döntőbizottságok működése elsősorban az igazgató érdeke, mert elősegíti a dolgozók elégedett hangulatát, a munkafegyelem megszilárítását.

/folyt.köv./

bb. 41. a szerkesztőségek figyelmébe!

t bc/ta/e 75 or

1965. november 26.

rendelkezésre bocsátjuk ajtai miklós rövidített beszédét, amely a mai ünnepi gyűlésen hangzik el. az anyag e m b a r g ó s, csak jelzésre használható fel.

x x x

- husz évvel ezelőtt, 1945. november 29-én jugoszlávia népei, hősi harcuk eredményeként, kezükbe vették sorsuk irányítását és megalkották a szabad egyenjogú népek szövetségi köztársaságát. azóta ez a történelmi nevezetességű nap jugoszlávia nemzeti ünnepe.

osztozunk a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság népeinek az évforduló feletti örömeiben, s szeretettel köszöntjük őket, eredményes munkát és újabb nagyszerű sikereket kívánunk a szocializmus építéséhez, s közös ügyünk, a béke és a nemzetközi biztonság erősítéséért folytatott kitartó harcukhoz.

ajtai miklós ezután emlékeztetett azokra a hősi küzdelmekre, amelyeket a jugoszláv forradalmi erők, a jugoszláv kommunisták vívtak a felszabadulást megelőző évtizedekben a haladásért, a nemzeti függetlenségért. szólt a hitleri megszállókkal bátran szembeálló demokratikus és nazifias erőket egyesítő nemzeti felszabadító bizottság harcairól, amelyet joszip broz tito, a párt főtitkára vezetett. a kommunisták helytállása, a nép hazafias telkesedése és tömeges hősiessége rövid idő alatt csodákat művelt.

/folyt.köv./

14.00/a

- 28 -

M

bb. 41. /ajtai miklós...1.folyt./e

- jugoszlávia népei maguk indították meg a felkelést felszabadulásukért és ehhez elsősorban saját erejüket vehették számításba. a jugoszláv népfelszabadító antifasiszta mozgalom erejének ösztönzője és győzelmének forrása abból is eredt, hogy a haladás és a fasiszmus közötti világméretű küzdelemben jugoszlávia népeit a szovjetunióval azonos célok hevitették.

jugoszlávia a múltban elmaradott agrár ország volt, iparát tekintve az utolsók között állt Európában. kihasználhatlanul heverték az ország természeti kincsei, s erősödött a külföldi tőkés monopóliumok behatolása, a néptömegek nagy nyomorban éltek, a munkások mintegy 40 százalékának a munkanélküliek sorsa jutott.

a felszabadulás utáni jugoszlávia a szocialista társadalom-alapítás nagy forradalmi eseményeit élte át. a népfelszabadító háboruban felsorakozott tömegek továbbra is megingathatatlanul követték a pártot. az ország elmaradott állapotából, a háború okozta mérhetetlen pusztításokból származó nehézségek ellenére a kommunisták vezette milliőknak sikerült rövid idő alatt begyógyítani a háborús sebeket, újjáépíteni az országot és felépíteni az új jugoszláviát.

- husz év alatt jugoszlávia fejlett ipari országgá vált. a nagyarányú fejlődés kifejezői az új ipari létesítmények, a nagyteljesítményű erőművek, a fejlett hajógyártás, a megnyitott bányák, az új utak és vasutvonalak. az ország nemzeti jövedelme ma több mint háromszorosa, ipari termelése pedig több mint hétszerese az 1939. évinek. évi átlagban 10 százalékkal növekszik jugoszlávia ipari termelése. napjainkban egy hónap alatt több villamosenergiát és több nyersolajat termelnek, mint 1939-ben egész évben. az ország vasérc- és acéltermelése 1964-ben hétszerese, a vaskohászaté tízszerese volt a háború előttinek. ma hatszor annyi iparcikket gyártanak jugoszláviában, mint a második világháború előtt. jugoszlávia tevékenyen bekapcsolódott a nemzetközi méretű árucserébe és miközben meghatározta háború előtti külkereskedelmi forgalmát, a kapcsolatokot kiterjesztette a termelés-együttműködésre is.

- a mezőgazdaságban a földreform végrehajtásával indult meg az átalakítások folyamata, ennek során mintegy 300 ezer parasztszalár kapott földet. az ország ipari fejlődésének köszönhető, hogy a szocialista jellegű átalakulás fokozatosan a népgazdaságnak erre az ágára is kiterjedhetett. állandóan növekszik és erősödik a jugoszláv mezőgazdaság szocialista szektora, egyre több gép, műtrágya és a nagyüzemi gazdálkodáshoz szükséges egyéb eszköz jut a mezőgazdaságnak. jellemző, hogy míg jugoszlávia műtrágyatermelése 1939-ben alig tett ki 70 000 tonnát, addig az 1964-ben másfél millió tonnára emelkedett. mindezek eredményeként a mezőgazdaság termelése 1964-ben több mint 60 százalékkal volt magasabb, mint a háború előtt.

/folyt.köv./
14.10/a

- 29 -

M

bb. 41. /ajtai miklós...2.folyt./e

- kétségtelen, hogy az országépítés nagy erőfeszítést és áldozatvállalást követelt a dolgozó millióktól, ennek ellenére az eredmények az életszínvonal emelése, a tudomány és a kultúra közkinccsá tétele terén sem maradtak el. a lakosság vásárlóereje az utóbbi tíz évben többszörösére nőtt. tizennégyezer általános iskolában mintegy 3 millió gyermek tanult. a középiskolai tanulók száma 600 ezer, az egyetemi hallgatóké pedig 170 500.

A magyar dolgozó nép őszintén örül sikereinek és nagyra értékeli azokat. sok évszázados sorsközösség köt össze bennünket jugoszlávia népeivel. a két ország legjobb fiataljai nem egyszer fogtak össze azért, hogy a közös nyomorúságot emberibb, boldogabb élet válthassa fel. a múlt igaz hagyományainak és nagyjaink példamutatásának ébrentartása mellett a két ország azon van, hogy elősegítse a kapcsolatok sokoldalú fejlődését, szorosabbra fűzését és új tartalommal való megtöltését.

az elmúlt időszakban eredményesen fejlődött és 1957 óta megháromszorozódott a két ország közötti árucsereforgalom. népgazdaságunk növekvő mértékben hasznosítja a jugoszláv gépipari termékeit, a jugoszláviából behozott vegyi cikkeket, faipari termékeket, mezőgazdasági és közfogyasztási cikkeket, s a jugoszláv népgazdaság számára is hasznosak a magyar gépek, kohászati termékek, közfogyasztási cikkek és más magyarországról importált áruk. egy idő óta termelési együttműködésünk megalapozása terén is jelentős előrehaladást értünk el. a közös munka újabb lehetőségeit számbavéve, a két ország között létrejött megállapodásoknak az a céljuk, hogy árucsereforgalmunkat tovább bővítsék, gazdasági kapcsolatainkat pedig a konkrét kooperáció színvonalára emeljék. mindkét ország érdekét szolgálja egyre bővülő műszaki, tudományos és kulturális együttműködésünk.

a nagyszerű eredmények, amelyeket országaink a szocializmus építése és kapcsolataink sokoldalú kibontakoztatása terén elértek, egyben köteleznek is bennünket arra, hogy a szocialista célok azonosságára alapján tovább haladjunk a megkezdett úton.

az emberiség érdekei, a társadalmi haladás ügye és a jelenlegi nemzetközi helyzet parancsoló feladatként állítja eléünk az általános és teljes leszerelésre vonatkozó szovjet javaslatok támogatását, az atommentes övezetek létrehozása mellett állásfoglalást és az európai biztonságot fenyegető német kérdés rendezésének elősegítését a két német állam elismerése, a békeszerződés megkötése és a nyugat-berlini helyzet megoldása útján.

/folyt.köv./
14.15/a

- 30 -

Me

bb. 41. /ajtai miklós...3.folyt./e

határozottan szembe kell szegülnünk az imperialista hatalmak háborus provokációival. népünk és kormányunk, miközben - internacionalista kötelezettségeiből eredően - még erőteljesebben támogatja a vietnami nép igazságos harcát, elítéli a délkelet-ázsiai amerikai agressziót, követeli a vietnami demokratikus köztársaság elleni bombatámadások haladéktalan beszüntetését és az amerikai csapatok kivonását dél-vietnamból.

külföldpolitikánk alapelveihez hűven támogatjuk az india és pakisztán közötti jóviszony helyreállítását célzó kezdeményezéseket és kifejezzük reményünket, hogy siker koronázza indonéziában azokat az erőfeszítéseket, amelyek a haladó erők nemzeti frontja helyreállítására irányulnak. elítéljük dél-rhodesia gyarmatosító uralkodó köreiből és a délafrikai köztársaság kormányának népelnyomó politikáját. szolidárisak vagyunk dél-rhodesia igazi függetlenségéért és a dél-afrikai népek szabadságáért küzdő mozgalmakkal.

- a nemzetközi helyzetet érintő lényeges kérdésekben a jugoszláv szocialista szövetségi köztársasággal álláspontunk megegyezik, vagy közel áll egymáshoz. a béke biztosításáért, a békés egymás mellett élés megteremtéséért és a népek közötti barátság megszilárdításáért folyó harcból magyarországnak és jugoszláviának egyaránt kiveszi a részét. ez a legfőbb biztosíték arra, hogy a jövőben tovább erősödjenek baráti és jószomszédi kapcsolataink, hatékonyabbá válják együttműködésünk az egész szocialista világ és a béke javára - mondta beszéde befejező részében ajtai miklós. /mti/

bb. 45. fehérlajos konzultációja a muosz-ban

k ká/tm/e cz

1965. november 26.

fehérlajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken az újságírók akadémiájának mezőgazdasági tagozatának rendezésében konzultációt tartott a magyar sajtó házában. az újságírók kérdéseire válaszolva tájékoztatást adott a mezőgazdaság helyzetéről, fejlesztésének irányairól. /mti/

14.20/a

- 31 -

Me

bn 42. sajtótájékoztató a zrínyi miklós katonai akadémián

vt/tné/s zs ns

1965. november 26.

pénteken sajtótájékoztatót rendeztek a 15 esztendőes zrínyi miklós katonai akadémián, néphadseregünk legmagasabb oktatási intézményének munkáját, feladatait borbás máté vezérőrnagy, a katonai tanintézet parancsnoka ismertette. egyebek közt elmondotta, hogy az akadémián olyan tisztekből képeznek magasabb beosztásba kerülő katonai szakembereket, akik a tiszti iskolai végzettséget már megszerezték. a magasabb szintű képzést megköveteli a haditechnika rohamos fejlődése.

-a zrínyi akadémiára minimálisan öt évi gyakorlati munka után jelentkezhetnek az erkölcsi- politikai szempontból, általános- és katonai műveltség tekintetében legrátermettebb tisztek. a felvételt itt is - akárcsak az egyetemeken - vizsgák előzik meg. sokoldalúan gondoskodnak arról, hogy az akadémiára a tisztikar legjava kerüljön, - hangsúlyozta a parancsnok, majd részletesen beszámolt arról, hogy a magasabb szintű katonai kiképzés során

milyen általános, hadtudományi- jellegű, technikai, valamint társadalomtudományi ismereteket sajátítanak el három, illetve négy év alatt a hallgatók.

a továbbiakban elmondotta, hogy az oktatási rendszerben előadások, szemináriumok, csoportos foglalkozások, gyakorló és laboratóriumi foglalkozások kaptak helyet. nagy súlyt helyeznek a szakirodalom önálló tanulmányozására, amire külön időt is biztosít az órarend. a hallgatók részt vesznek a csapatok fontosabb gyakorlatain, s így a tanulás éve alatt sem szakadnak el a gyakorlati élettől. sok lehetőség nyílik a kísérletezésre. a tudományos színvonal eléréséhez - a tanári karon kívül - segítséget nyújtanak a hallgatók önkéntes tudományos körei is. ezeket a legtapasztalatabb, legképzettebb tanárok patronálják. az akadémia hallgatói tanulmányi idejük alatt meghatározott időpontokban kollokviumokat, szigorlatokat, végül államvizsgát tesznek, s ennek alapján kapják meg a diplomát.

ezt követően bemutatták az újságíróknak az akadémia különböző oktatási létesítményeit, köztük több tantermet, technikai, nyelvi laboratóriumot. az akadémián egyébként tervbevétték az alvás közbeni nyelvoktatás bevezetését is. erre a hallgatókat már kiválasztották, s a kísérlet jövő év januárjában indul. /-mti/

14.25/a

- 32 -

Me

bb 43. a szocialista munka gyára mozgalom segítségével befejezte évi tervét a dunaujvárosi épületelemgyár

vid/lk/s ki cz

1965. november 26.

a dunaujvárosi épületelemgyár a szocialista munka gyára mozgalom segítségével befejezte évi tervét. az év elején a gyár kollektívája gondos előkészítés, valamint a műszaki feltételek megteremtése után elhatározta, hogy széleskörű mozgalmat indít a szocialista munka gyára cím elnyeréséért. ekkor sok új brigádöt alakítottak, s ezekkel együtt összesen negyvennyolc kollektíva fogott hozzá a felajánlások teljesítéséhez. elsősorban a folyamatos anyagellátást szervezték meg. év közben a csehszlovákiai árvizkárosultak segítésére terven felül 140 000 méternyi földemgerenda gyártását vállalták. ennek felét már elszállították, a többit az év végéig szintén elkészítik.

az 1965-re tervezett 700 nagypaneles lakás elemei a házgyárban, a 2.2 millió méter földemgerenda és áthidaló az előregyártó üzemekben elkészült. a dunaujvárosi épületelemgyár dolgozói az év végéig előreláthatóan még 106 lakáshoz elegendő nagypaneleket és térelemeket továbbá kétszáz ezer métert meghaladó földemgerendát és áthidalót gyártanak. biznak abban, hogy a mennyiségi terven felül a gazdaságossági mutatókat és az egyéb vállalásokat is teljesítik, s a jövő év eleji értékeléskor megkapják a szocialista munka gyára címet. /mti/

..

bb 44. rőzsepokróccal „ stoppolják be„ a tiszta fenekét

vid/lk/s ki cz

1965. november 26.

a fagyos, havas időjárásban az északmagyarországi vízügyi igazgatóság dolgozói érdekes munkát végeznek a tiszán. a tiszalöki duzzasztómű gátjairól lezuduló, kavargó vízörvény hatalmas gödröket mosott ki a folyómeder fenekén. ezek a víztől kivájt árkok tovább szélesedve könnyen veszélyeztethetik a duzzasztómű betonlétesítményeit. ennek elkerülésére megkezdték a gödrök „ bestoppolását„ a munka nagy óvatosságot, figyelmet és gyakran hősi helytállást követel. a vízügyi dolgozók a csipős hidegben hatalmas tutajokon - a partmenti füzesek vesszejéből - mintegy száz méter hosszú, 47 méter széles és 30 centiméter vastag rőzsepokrócot szőttek. ezt kövekkel terhelték és péntek reggel a gödör felett a folyómeder fenekére súlylyesztették. a nem mindennapi feladat elvégzése sikerrel járt és a rőzsepokróc teljesen befedte a gödröt. ezután kőborítással szoritják a mederfenékhez. az eliszaposodás konzerválja majd a rőzsepokrócot, amely hosszú ideig ellen tud állni a víz romboló hatásának.

a tiszalöki duzzasztóműnél az idén még több ilyen gödröt „ stoppolnak be„ a vízügyi igazgatóság dolgozói. /mti/

14.30/a

- 33 -

Me

bb. 46. a biztosító segítsége a hollóstelei autóbusz-baleset sérültjeinek

i kf/kf/e vg cz

1965. november 26.

a hollóstelei autóbusz szerencsétlenség valamennyi utasának volt utasbaleset biztosítása. ennek alapján az állami biztosító borsod megyei igazgatósága intézkedett a sérültek megsegítéséről. a biztosító megbízottja felkereste a miskolci kórházban ápolat sebesülteket, akiknek számára gondoskodott az addig hiányolt, s az ápolás idejére szükséges holmiktól. az utasbaleset biztosítás alapján várható kártérítési összegre előleget is folyósítanak az arra rászorulóknak.

ezenkívül intézkedtek arról is, hogy a szerencsétlenség halálos áldozata hozzátartozóinak kifizessék az ilyen esetre járó 50 000 forintot. /mti/

...-

bb. 47. nyolcvankilenc utvonalon indít társasutazásokat az ibusz a barátiországokba - bővült az irodahálózata - 3 900 külföldi vendég jelentkezett a szilveszteri bálókra - sajtótájékoztató az ibusz munkájáról

t hbj/gg/e vg cz

1965. november 26.

pénteken az ujságíró klubban elektívadar és dr. Lakatos Gyula, az ibusz főosztályvezetői sajtótájékoztatót tartottak az ibusz idei munkájáról és jövő évi terveiről.

- gyarapodott - mondották - az idén az ibusz munkája, erről egyetlen egy adat is tanuskodik. 1965 első háromnegyedében 1,929.760 személy vette igénybe szolgáltatásainkat. a szervezőmunka javítására bécsben üzleti irodát, berlinben, frankfurtban, londonban, rómban, párizsban és stockholmban képviselőket tart fenn. több mint 500 külföldi utazási irodával, ügynökséggel működik együtt. budapesten és vidéken összesen 70 ibusz-iroda áll a közönség rendelkezésére. nagy gondot fordít irodahálózatának korszerűsítésére és fejlesztésére. baján, kecskeméten, debrecenben, miskolcon, salgótarjánban, székesfehérváron, szolnokon és zalaegerszegen új helyiségekben helyezik el az irodákat, csepelen, gyulán, szombathelyen, szegeden bővítik és korszerűsítik azokat. készül a nyugati pályaudvari új ibusz-iroda, amely a jövő év második negyedében nyílik meg. 1966-ban kezdik meg az új főiroda építését a tanács köruton.

/folyt.köv./

14.45/a

- 34 -

MW

bb. 47. /nyolcvankilenc utvonalon...1.folyt./e

a belföldi forgalomról szólva elmondották, hogy az országban ma már több mint száz, különböző utvonalon közlekedhetnek az ibusz-tit különjáratú kocsik, a különjáratokat az év első tíz hónapjában 1,398.174 utas vette igénybe. a 38.475 különjáratú kocsi 6,911.433 kilométert tett meg. szorgalmazza az ibusz, hogy az iskolák, a téli és a koratavaszi hónapokban is szervezzenek kirándulásokat, mert májusban és júniusban minden utazási igényt nem lehet kielégíteni. ismét megrendezi az ibusz a szilveszteri nemzetközi bálókát, amelyekre eddig már 3 900 külföldi jelentkezett. nemzetközi bál lesz a gellért-, a royal-, a hungária-, a gundel-, a szabai-, az emke-, az európa-, a rózsadomb-, a citadella-, a béke-éttermekben és a hűvösvölgyi népkertben. a békében egyébként a szilveszterezőknak lesznek az utolsó vendégek, mert a bálók eltávoztása után megkezdik a szálló tatarozását.

a jövő év terveiről elmondották: a veszprémi, az esztergomi, a szegedi, a pécsi, a miskolci, a soproni, a debreceni, a keszthelyi nyári egyetemekre és tanfolyamokra külföldi hallgatókat is szerveznek. jövőre budapesten tartják meg július 30-tól augusztus 7-ig az eszperanto világkongresszust, amelyen előreláthatólag 5 000 személy vesz részt. ugyancsak nagy feladat elé állítja az idegenforgalmat a camping és karaván szövetség jövő év augusztusában megrendezésre kerülő kongresszusa, amelyen 7 000 emberről, s az atlétikai európa bajnokság, amelyen 15 000 vendégről kell gondoskodni.

az eddigi felmérések szerint jövőre 276 jelentősebb nemzetközi konferencia és kongresszus lebonyolításában segít az ibusz. tervbe vette, hogy különbuszokat, illetve különvonatokat indít jónéhány érdekes külföldi sportrendezvényre, így a többi között a pozsonyi műkorcsolyázó európa-bajnokságra, a ljubljani jégkorong világbajnokságra, az angliai labdarúgó világbajnokságra, a moszkvai vívó világbajnokságra, stb.

jelentős sikereket könyvelhetett el az idén az ibusz tanács köruti forrási irodája, amely az egyéni utasoknak biztosít külföldön szállást, ellátást és közlekedési jegyet. lehetőség van arra, hogy a külföldön élő hozzátartozók magyar rokonaik részére befizessék a külföldi nyaralás árát, vagy akár bécsből, vagy velencéből induló társasutazás költségét.

/folyt.köv./

14.52/a

- 35 -

bb. 47. /nyolcvankilenc utvonalon..2. folyt./e

érdekesként beszámoltak az ibusz vezetői arról is, hogy állandóan növekszik az érdeklődés a lovasturák és a lovasiskolák iránt. Sajnos, nem áll megfelelő számban rendelkezésre hátasló. jellemző a magyarországi lovasturák iránti érdeklődésre, hogy a nemzetközi Lovasszövetség elnöke az edinburghi herceg kérte: a Lovasszövetség decemberi közgyűlésén a magyarok ismertessék a lovassport jelentőségét az idegenforgalomban, szó esett az ibusz balatoni vitorlás-iskolájáról is, jövőre husz vitorlásra és husz motorcsónakon kívül már két nagy yacht is a vendégek rendelkezésére áll.

elkészült a jövő évi ibusz társasutazások tervezete. eszerint a baráti államokba 89 különböző utvonalon indítanak társasutazásokat, szám szerint legtöbbit - 16-16-ot - a szovjetunióba és az ndk-ba. tervbe vettek egy Londoni hajóutat szovjet hajóval. az elgondolások között található mongóliai társasutazás. sor kerülhet kisebb csoportok számára indiai és japáni utra. a nyugati társasutazások keretében ausztriába, franciaországba, olaszországba, svájcba látogathatnak el magyar turisták. ismét szervez az ibusz kirándulást kubába és kínába.

végezetül bejelentették az ibusz vezetői, hogy tárgyalnak a síófoki repülőtér újbóli megnyitásáról. /mti/

bb. 48. a fővárosi fürdőigazgatóság közli,

k/hbj/e vg cz

1965. november 26.

hogy a császár-fürdő sulyfürdő osztálya november 29-től, hétfőtől december 10-ig műszaki munkák miatt zárva lesz. ebben az időszakban száraz nyújtás, masszázs a lukács fürdő iszaposztályán minden nap igénybe vehető. /mti/

14.57/a

- 36 -

bb. 49. gazdasági kapcsolataink további szétosztására nyílik lehetőség indiaival és az eak-val - nagy józsefné miniszter nyilatkozata a magyar küldöttség tárgyalásairól

sz/sk/s vg cz

1965. november 26.

a minisztertanács november 25-i ülésén megtárgyalta és elfogadta nagy józsefné könnyűipari miniszter beszámolóját a vezetésével Indiában és az eak-ban járt két delegáció utjának tapasztalatairól és az ott folytatott tárgyalásokról. ezzel kapcsolatosan az mti munkatársa felkereste a minisztert és nyilatkozatot kért arról, hogyan jött létre az utazás, mi volt a program és a tárgyalások kapcsán a gazdasági együttműködés bővítésének milyen lehetőségei tárultak fel.

- az egyiptomi látogatásra - amely öt napig tartott - dr. musztafa khalil-nak, az ipar és a közlekedés felett felügyeletet gyakorló miniszterelnökk helyettesnek, a kilenc napos indiai látogatásra pedig manubhai shah-nak, az indiai unio külkereskedelmi miniszterének meghívására került sor - mondotta a miniszter. az eak-ban háromtagu, Indiában pedig nyolctagu magyar delegáció járt. kilenc miniszteri és három államtitkári szintű tárgyalásra került sor. az eak-ban három könnyűipari és egy nehézipari, Indiában pedig hat könnyűipari és négy egyéb üzemet kerestünk fel. a delegáció tagjai megbeszéléseket folytattak a politikai és a gazdasági élet számos vezetőjével, a kereskedelmi szakemberekkel és ez utóbbiak nyomán üzletkötésekre is sor került. küldöttségünk mindenütt baráti fogadtatásban részesült és szívélyes találkozók alakultak ki a hivatalos tárgyalások és az üzemi látogatások alkalmával egyaránt.

milyen jellegű kereskedelmi tárgyalásokat folytatott a delegáció?

- az eak-ban és Indiában is számos utalás történt arra, hogy képesek fokozni a szocialista országokból származó importot és az oda irányuló exportjukat. hasznos volt, hogy a küldöttség látogatásának időpontja egybeesett a kairóban folyó magyar kereskedelmi tárgyalásokkal, s ilymódon sikerült az 1966. évi kontingens listában az eak-ból importálandó gyapot mennyiségét felemelni.

- a delhiben folytatott tárgyalások során az indiai külkereskedelmi miniszter többiben hangsúlyozta, hogy fokozni kellene az országaink közötti kereskedelmi forgalom volumenét. kifejezte azt a meggyőződését, hogy nagyobb mértékben vásárolhatnának magyar vegyipari cikkek, fémeket és komplett gyárberendezéseket és szívesen növelnék a magyarországra irányuló fogyasztási cikk, például pamut-készáru, késznőr és cipő, háziszőcsés esetleg fonal és nyersszövet, továbbá kész takarmánykeverék, tea, valamint hűtőszekrény és textilgép szállításokat.

/folyt.köv./

15.05/e

- 37 -

bb 49./ gazdasági kapcsolataink..../ 1.folyt./s

- a magyar delegáció látogatásai, tárgyalásai során arra törekedett, hogy feltárja a könnyűipar egyes területein, különösen pedig a pamut- és bőriparban mutatkozó export-import bővítésének lehetőségeit, delegációnk bejelentette, szívesen vásárolnánk az eddiginél több félkész és kész-fogyasztási cikket, mint például durva pamutfonalat, részben nyers, részben kikészített pamutszövetet, polieszter gyapjukeverési szöveteket, hernyóselymet, kész kecske- és juhbőrt, mappa- kesztyűbőrt, ezenkívül nyersbőrt és esetleg félig cserzett bőrt is. felajánlottunk bér munka- kapacitást pamutszövet nyomására. a magyar javaslatok élénk visszhangot váltottak ki és kedvező feltételeket teremtettek a további tárgyalásokra. a tannimpex-nek és a hungarotex-nek a delegációban részt vett szakértői ilyen jellegű üzleteket is kötöttek.

milyen magyar árukkal fizethetnénk az importcikkekért?

- a már ismert magyar árukon kívül Indiában élénk érdeklődést tanúsítanak a magyar televízió- készülékek, televízió adó- és stúdió- berendezések iránt. javaslatot kértek 50.000 - 100.000 darab televízió- készüléket előállító gyár létesítésére. a delegáció egyet értett az ilyen műszaki együttműködéssel és ajánlotta, hogy az indiaiak az első időszakban nagyobb mértékben vásároljanak magyar televízió- készülékeket, s ezzel párhuzamosan rátérhetnek a részben magyar alkatrészekből álló televíziók helyszínen történő összeszerelésére.

- az indiaiak különféle komplett berendezések, gyárak vásárlására is bejelentették igényüket, ezeket elsősorban az élelmiszeripar és a vegyipar fejlesztésénél kívánják felhasználni.

az eak-ban is tárgyalt a küldöttség a műszaki tudományos együttműködés bővítéséről?

- bár ez elsősorban a bacsoni elvtárs által vezetett kereskedelmi küldöttség feladata volt és ő erre vonatkozóan műszaki együttműködési szerződést is aláírt, a mi tárgyalásainkon is felvetődött e téma, - hangzott a miniszter válasza. - az egyiptomi gazdasági élet képviselői elismerésüket fejezték ki a magyar szakembereknek az egyesült arab köztársaságban a textil kutatás megszervezésében kifejtett tevékenységükért. kérték, hogy magyarországon folytathassanak tanulmányokat egyiptomi textil- szakemberek. közöltük, hogy tíz szakembert fogadhatunk a magyar egyetemen, vagy a textilipari kutató intézetben, a teximeinél, esetleg különböző technikumban történő továbbképzésre.
/folyt.köv./
15.15/e

- 38 -

bb 49./ gazdasági kapcsolataink..../ 2.folyt./s

hogyan kívánják realizálni a tárgyalások eredményeit?

- a látogatáskor megállapodtunk abban, hogy a jövő év elején megkezdődnek azok a tárgyalások, amelyek előkészítik az india és magyarországi közötti hosszulejárata kereskedelmi szerződés megkötését.

- amikor a minisztertanács elfogadta beszámolómat, egyidejűleg felkérte az érdekelt minisztériumok és az országos hatáskörű szervek vezetőit, hogy a javaslatok kidolgozásában kezdeményező módon működjenek közre. a minisztertanács ugyanakkor utasította a külkereskedelmi és könnyűipari minisztert, hogy a saját hatáskörükben megoldható feladatok végrehajtását szervezzék meg - fejezte be nyilatkozatát nagy józsefné./mti/

..

bb 53. motoros fűrész - műanyagból gyermekeknek

vid/ gö/s szf cz

1965. november 26.

a pest megyei műanyagipari vállalat évente egy millió forint értékű játékot, babát, locsolókannát, kerti szer- számot készít műanyagból. az üzemben nemrégén állították össze ugyancsak műanyagból egy játék motoros fűrész mintapéldányát, amivel a gyermekek politechnikai képességeit kívánák fejleszteni. a kis fűrészgép motorját elem hajtja és csak polistirol hablemezt vághatnak rajta. az ujdonság sorozatgyártását hamarosan megkezdik./mti/

..

k

15.18/e

- 39 -

bb 49./ gazdasági kapcsolataink..../ 1.folyt./s

- a magyar delegáció látogatásai, tárgyalásai során arra törekedett, hogy feltárja a könnyűipar egyes területein, különösen pedig a pamut- és bőrparban mutatkozó export-import bővítésének lehetőségeit. delegációjuk bejelentette, szívesen vásárolnának az eddiginél több félkész és kész-fogyasztási cikket, mint például durva pamutfonalat, részben nyers, részben kikészített pamutszövetet, polieszter gyapjukeverési szöveteket, hernyóselymet, kész kecske- és juhbőrt, mappa- kesztyűbőrt, ezenkívül nyersbőrt és esetleg félig cserzett bőrt is. felajánlottunk bér munka- kapacitást pamutszövet nyomására. a magyar javaslatok élénk visszhangot váltottak ki és kedvező feltételeket teremtettek a további tárgyalásokra. a tannimpex-nek és a hungarotex-nek a delegációban részt vett szakértői ilyen jellegű üzleteket is kötöttek.

milyen magyar árukkal fizethetnénk az importcikkekért?

- a már ismert magyar árukon kívül indiában élénk érdeklődést tanúsítanak a magyar televízió- készülékek, televízió adó- és stúdió- berendezések iránt. javaslatot kértek 50.000 - 100.000 darab televízió- készüléket előállító gyár létesítésére. a delegáció egyet értett az ilyen műszaki együttműködéssel és ajánlotta, hogy az indiaiak az első időszakban nagyobb mértékben vásároljanak magyar televízió- készülékeket, s ezzel párhuzamosan rátérhetnek a részben magyar alkatrészekből álló televíziók helyszínen történő összeszerelésére.

- az indiaiak különféle komplett berendezések, gyárak vásárlására is bejelentették igényüket, ezeket elsősorban az élelmiszeripar és a vegyipar fejlesztésénél kívánják felhasználni.

az eak-ban is tárgyalt a küldöttség a műszaki tudományos együttműködés bővítéséről?

- bár ez elsősorban a bacsoni elvtárs által vezetett kereskedelmi küldöttség feladata volt és ő erre vonatkozóan műszaki együttműködési szerződést is aláírt, a mi tárgyalásainkon is felvetődött e téma, - hangzott a miniszter válasza. - az egyiptomi gazdasági élet képviselői elismerésüket fejezték ki a magyar szakembereknek az egyesült arab köztársaságban a textilkutató meg szervezésében kifejtett tevékenységükért. kérték, hogy magyarországon folytathassanak tanulmányokat egyiptomi textil-szakemberek közöttük, hogy tíz szakembert fogadhatunk a magyar egyetemen, vagy a textilipari kutató intézetben, a teximeinél, esetleg különböző technikumban történő továbbképzésre.
/folyt.köv./
15.15/e

- 38 -

bb 49./ gazdasági kapcsolataink..../ 2.folyt./s

hogyan kívánják realizálni a tárgyalások eredményeit?

- a látogatáskor megállapodtunk abban, hogy a jövő év elején megkezdődnek azok a tárgyalások, amelyek előkészítik az india és magyarország közötti hosszulejárata kereskedelmi szerződés megkötését.

- amikor a minisztertanács elfogadta beszámolómat, egyidejűleg felkérte az érdekelt minisztériumok és az országos hatáskörű szervek vezetőit, hogy a javaslatok kidolgozásában kezdeményező módon működjenek közre. a minisztertanács ugyanakkor utasította a külkereskedelmi és könnyűipari minisztert, hogy a saját hatáskörükben megoldható feladatok végrehajtását szervezzék meg - fejezte be nyilatkozatát nagy józsefné./mti/

-.-

bb 53. motoros fűrész - műanyagból gyermekeknek

vid/ gö/s szf cz

1965. november 26.

a pest megyei műanyagipari vállalat évente egy millió forint értékű játékot, babát, locsolókannát, kerti szer-
számot készít műanyagból. az üzemben nemrégén állították össze ugyancsak műanyagból egy játék motoros fűrész mintapéldányát, amivel a gyermekek politechnikai képességeit kívánják fejleszteni. a kis fűrészgép motorját elem hajtja és csak polistiroloz hablemezt vághatnak rajta. az ujdonság sorozatgyártását hamarosan megkezdik./mti/

-.-

k

15.18/e

- 39 -

bb. 36. /több, mint...3. folyt./e

t hi/sk/e zs cz

a tanácsülés ezután jóváhagyta a kneb fővárosi osztályának a tanácsok költségvetési gazdálkodásáról, valamint a 8. kerületi tanácsnak az 1964. decemberi párt- és kormányhatározat végrehajtásáról szóló jelentését, s elfogadta a közlekedési állandó bizottság munkájáról előterjesztett beszámolót is.

végezetül a tanácsülés - megemlékezve a tanácsrendszer 15 éves fennállásáról - köszönetét és elismerését fejezte ki annak a több mint 200 fővárosi, illetve kerületi tanácsagnak, akik kezdettől fogva, megszakítás nélkül képviselik választóik, a főváros lakosságának érdekeit. hasonló elismerésben részesültek a tanácsi munkát 15 év óta tevékenyen segítő társadalmi aktivisták is. /mti/

bb. 51. szerkesztőségek figyelmébe!

zs/tm/e cz

1965. november 26.

rendelkezésre bocsátjuk dusan csalicsnak, a budapesti jugoszláv nagykövetnek a felszólalását, amely a mai ünnepi gyűlésen hangzik el. az anyag e m b a r g ó s, csak jelzésre használható fel.

x x x

a nagykövet bevezetőben meleg szavakkal mondott köszönetet az ünnepség rendezőinek, részvevőinek a megemlékezésért majd részletesen szól 1943 november 29-e, az új jugoszlávia születésnapjának jelentőségéről. mint mondotta, abban az időben víva legkeményebb harcát a jugoszláv nép hitler és muszolini fasiszta megszállóival. 1943 novemberében a jugoszláv népfelszabadító hadsereg nyolc hadtesttel, 26 hadosztállyal, összesen több mint 300 000 harccsal rendelkezett, de a túl-erőre jellemző, hogy az ellenséges csapatok katonáinak száma megközelítette a 630 000-et. egykori sajtócikkek, dokumentumok alapján idézte fel a hősi küzdelem részleteit, majd hangzottatta:

/folyt.köv./

15.22/e

- 40 -

bb. 51. /dusan csalics...folyt./e

- ez alkalommal is szeretnék utalni arra, hogy a jugoszláv partizánokkal együtt küzdött sok magyar is, - elsősorban szlavóniai születésűek, - akik a petőfi sándor zászlóaljsban fegyverrel a kézben szálltak szembe a fasiszta elnyomókkal, s vérüket ontották, életüket áldozták jugoszlávia szabadságáért, a fasiszmus elleni győzelemért.

dusan csalics hozzáfűzte, hogy a jugoszláv és a magyar nép közötti barátság nagy múltra tekinthet vissza. utalt arra, hogy 1919-ben, a magyar tanácsköztársaság idején jugoszlávia népei segítették a magyar proletárdiktatura nagyszemű küzdelmét. a közös forradalmi múlt, a két nép legjobbjaik fegyverbarátsága történelmi bizonyosága a két ország közötti elszakíthatatlan kapcsolatoknak.

a jugoszláv nagykövet a továbbiakban emlékeztetett arra, hogy a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság dolgozó eredményesen munkálkodik a szocializmus felépítésén, hazájuk iparának, mezőgazdaságának, kulturájának fejlesztésén. a szocialista építés sikereiben része van annak az együttműködésnek, amely a szocialista országokkal - köztük a szomszédos magyar népköztársasággal - kialakult. emlékeztetett kádár jános és joszip broz tito legutóbbi találkozó jára, amelyen a két államférfi meglepéssel nyugtázta, hogy jugoszlávia és magyarország kapcsolatai biztatóan fejlődnek, szélesednek. további lehetőségek vannak azonban az együttműködés bővítésére az ipar területén, ahol az eddig elért szép eredményeken túl is bőséges lehetőség nyílik gyümölcsöző kooperációra.

dusan csalics felszólalása végén hangsúlyozta, hogy mind a jugoszláv, mind a magyar nép bizakodással, optimizmussal tekinthet a jövőbe. e bizakodást még megalapozottabbá teszik az országaink közötti együttműködés sikerei. külön öröm számunkra, hogy a napokban egyezmény született a vízumkényszer megszüntetéséről - ez hozzájárul ahhoz, hogy a két szomszédos testvéri, szocialista ország lakói még közelebb kerüljenek egymáshoz, jobban megismerjék egymás életét, munkáját. /mti/

15,25/m

- 41 -

bb. 50. országos gyümölcsstermesztési tanácskozás nyiregyházán

vid/kz/hné/e cz

1965. november 26.

a nyírségi mezőgazdasági kísérleti intézet rendezésében országos gyümölcsstermesztési és nemesítési tanácskozást rendeztek pénteken nyiregyházán, a tanácskozáson a munkaerő és az önköltség-alakulás viszonylatában vizsgálták a hazai - elsősorban is a nyírségi - gyümölcsstermesztés problémáit. dr. pethő ferenc, a nyírségi mezőgazdasági kísérleti intézet igazgatóhelyettese vitaindító előadásában rámutatott, hogy a nyírségben jelenleg már 6,5 millió gyümölcsfát tartanak nyilván. a korszerűen művelhető üzemi gyümölcsösök területe megközelíti az 50 000 holdat. a sivár, más mezőgazdasági növény termesztésére alkalmatlan területeken telepített gyümölcsösök hozamai általában kielégítőek, a legnagyobb arányban képviselt téli alma önköltsége azonban még messze van a kívánatostól. a magas önköltség részben a járulékos beruházások elhanyagolására, részben bizonyos megfontolatlan telepítési eljárásokra vezethető vissza. az utóbbira jellemző, hogy a hazánkban rendkívül elterjedt dusek-4-es alanyokba oltott törpe gyümölcsfák földfelszínen elhelyezkedő gyökérzete a termékeny időszakokban sokszor egész termésével együtt „kiborul”, a nyírségi homokból. hasonló telepítést a jövőben mellőzni kell, s ehelyett inkább az m-16-os alanyba oltott jonathánt ajánlatos használni, amely a kísérletek tanúsága szerint holdankint 13 000 forint értékű terméstöbbletet ad. a tanácskozáson résztvevő tudományos kutatók felszólalásaikban hangsúlyozták, hogy a jövőben az eddiginél szorosabb kapcsolatot tartanak fenn a termelő üzemekkel, folyamatosan tájékoztatják őket a legújabb kísérleti eredményekről, telepítési és kezelési eljárásokról. /mti/

bb. 55. dobi istván, az elnöki tanács elnöke

tné/e sr cz

1965. november 26.

részvétlívratot küldött szabah el szalem el szabah kuwait új emirjének, abdullah el szalem el szabah, kuwait volt uralkodójának elhunytá alkalmából. /mti/

15,55/k m

kl

- 42 -

bb. 52. aláírták a magyar - szovjet kulturális és tudományos csere-egyezmény 1966-1967. évi munkatervét

t ft tr vm sr

1965. november 26.

pénteken a művelődésügyi minisztériumban aláírták a magyar - szovjet kulturális és tudományos csereegyezmény 1966-1967. évi munkatervét azoknak a tárgyalásoknak eredményeként, amelyeket november 22-től 26-ig tartottak budapesten az egyezmény 1965. évi munkatervének végrehajtásáról és a következő két esztendőre szóló programjáról. megállapították, hogy a két nép testvéri barátságának elmélyítése jegyében a kölcsönös érdekeket kifejező együttműködés az idej esztendőben sokoldalúan gyümölcsözőt, eredményesen fejlődött, s ez biztos alapot nyújt ahhoz, hogy a közös munkaprogramokat - a korábbi egy esztendő megállapodásokkal szemben - ezután két-két éves időszakokra állítsák össze.

az 1966-1967-es munkatervet az előkészítő tárgyalások delegátusainak vezetője, magyar részről ilku pál művelődésügyi miniszter, szovjet részről sz.k. romanovszkij, a szovjetunió minisztertanácsa külföldi kulturális kapcsolatok állami bizottságának elnöke írta alá. az okmányok aláírásánál ott volt bogár józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, erdélyi károly józsef, a kulturális kapcsolatok gábor földművelésügyi miniszterhelyettes, dr. vedres istván, az egészségügyi miniszter első helyettese, szabó imre, a magyar tudományos akadémia helyettes főtitkára, szabó jános, a kish központi bizottságának titkára, kristóf istván, a magyar - szovjet baráti társaság főtitkára, továbbá az illetékes minisztériumok és tudományos testületek több vezető képviselője. megjelent a munkaterv aláírásánál g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete.

a megállapodás alapján a következő két évben sokoldalúan továbbfejlesztik a magyar - szovjet kulturális, tudományos, művészeti, felső- és közoktatási, orvostudományi és sport-kapcsolatokat, közvetlenebbé teszik e területek szervezeteinek, intézményeinek együttműködését.

különösen fontos az oktatásügy területén, hogy a munkatervet két évre dolgozták ki, ugyanis a naptári esztendőket „átfedő”, oktatási évre ilyenformán teljes tartalmában fel tudják vázolni a teendőket. általában a személyes kapcsolatok gyarapítására törekednek, ezért például orosz nyelvet tanító magyar általános- és középiskolai tanárok részére nyaranta a szovjetunióban rendeznek majd továbbképzéseket. mindkét részről nagy számban hívnak meg tudományos és műszaki szakembereket egymás hazai rendezvényeire. bővítik a lehetőségeket tanulmányutak szervezésében, ösztöndíjak odaítélésében a különféle művészeti szövetségek számára.

/folyt.köv./

16,02/m

- 43 -

kl

/bb 52. aláírták...1.folyt./vm

1966 nyarán magyarországi vendégszeneplésre érkezik a gruz állami operaház balettegyüttese. ezt a turnét a budapesti madách színház társulata szovjetunióbeli vendéggjátékkal viszonzja. a következő év őszén budapesti és vidéki körutra érkezik hozzánk az a gazdag anyagu kiállítás, amely a szovjetunió tudományos és technikai vívmányait mutatja be. hazánkba látogat a bachor üzbég ének- és tánc-együttes, majd magyar művészcsoporthat utazik a szovjetunióba. két képzőművészeti kiállítás-csere lesz 1966-ban, illetve 1967-ben: bemutatják egy orosz szobrászművész és egy örmény festőművész önálló tárlatát, a szovjet művészetbarátok pedig magyar iparművészeti kiállítást láthatnak majd, és gazdag anyagu festészeti tárlatot alföldi művészeink képei ből.

a tudományos intézetekben dolgozó - elsősorban fiatal - szakembereknek viszonzossági alapon évenként összesen 210 hét időtartamu szakmai tapasztalatsere és tanulmányutat szerveznek. sok esemény szerepel az egészségügyi és a földművelésügyi minisztériumok közös terveiben is./mti/

bb 56. sajtótájékoztató az i.propagandafilm-fesztiválról

t s gk vm sr

1965. november 26.

a magyar filmművészek szövetségének klubjában pénteken sajtótájékoztatót tartottak a november 7 és 13 között gottwaldovban megrendezett i. propagandafilm-fesztivál eseményeiről. török györgy, a magyar filmgyártó vállalat osztályvezető-helyettese, zsigmond endre, a hirdető vállalat igazgatója és szabó sipos tamás rendező a filmverseny tapasztalatairól és eredményeiről beszélt a sajtó és a filmművészet képviselői előtt.

a filmversenyen a résztvevő országok 156 alkotásukat mutatták be 1200 perces vetítési időben. a legtöbb filmmel csehszlovákia vett részt; 31 alkotásukat mutatták be. a magyar filmművészetet 26 reklám- és propagandafilm képviselte. a magyar alkotások szép sikert arattak a nemzetközi zsüri előtt. bánki lászló rendező és széplaki gyula operatőr 17 perces „tranquillánsok„ című filmje a hosszufilmek árupropaganda kategóriájában egy csehszlovák alkotással megosztva kapta az első díjat és ennek a filmnek ítélte a zsüri a nagydíjat is. három második díjat is elhozta filmjeink a különböző kategóriák versenyében. második díjat nyert borsodi erwin rendező „televízió„, dr.kárpáti györgy „nem fog fájni„, és korompai márton rendező „copyright by budapest„ című munkája. ugyancsak három harmadik díjat hoztunk haza gottwaldovból.
/folyt.köv./

16.20/-n

44

-5-

/bb 56. sajtótájékoztató...1.folyt./vm

mindezek mellett öt rövidfilm és egy egészségügyi filmsorozat oklevelet kapott. a díjazott alkotások közül öt film a magyar filmgyártó vállalat műtermében, kettő pedig a pannonia filmstúdióban készült.

előreláthatólag 1966-ban bulgária vállaltja a következő fesztivál szervezését./mti/

bb 57. a nemzetközi kereskedelem fejlesztésének fontos állomása lesz az erfurti nemzetközi kertészeti kiállítás - tájékoztató az ndk budapesti kulturális irodájában

t ie vm ká

1965. november 26.

a német demokratikus köztársaság budapesti kulturális és tájékoztató irodájában pénteken helmuth lehmann, az ndk nemzetközi kertészeti kiállításának igazgatója ismertette a magyar szakemberekkel és a sajtó képviselőivel a jövő évi erfurti kiállítás célját és programját.

a kiállítás helye a német kertészeti kultúra hagyományos és mind jelentősebb központja, ezt bizonyítja az is, hogy az ndk több mint 70 országba exportálja az erfurton előállított zöldség- és virágmagvakat. a kgst javasatára 1961-ben rendezték meg itt az első nemzetközi kertészeti kiállítást, számos szocialista ország részvételével.

az akkor és azóta szerzett tapasztalatok hasznosításával az 1966 áprilisától októberéig sorra kerülő erfurti nemzetközi kertészeti kiállítást, az iga-t még nagyobb szabásúra tervezik. elsősorban szakmai-tanulmányi jellegű lesz, a kertészeti termelés új módszereinek és eredményeinek bemutatására szolgál majd, emellett mint vásár fontos szerepet tölt be a nemzetközi, ezen belül a kelet-nyugati kereskedelem fejlesztésében is. már eddig számos ország jelentette be részvételét, a szocialista államokon kívül több nyugat-európai is. a kiállításra összesen mintegy 3.5 millió látogatót várnak.

a 100 hektáron elterülő kiállítás sok pompás látnivalót nyújt majd a szakembereknek és a laikus virágkedvelőknek egyaránt. a 4000 négyzetméternyi üvegházakhoz 5000 négyzetméternyi műanyagfóliával borított növényház és melegágy csatlakozik. a szabad területeket egyebek között több mint kétféle élő növényekkel és 700.000 tő tavaszi virággal ültetik be s önálló rózsá-, iris- és liliomkerteket alakítanak ki. a kiállítás csaknem fél éves tartama alatt 6 teljesítmény- és exportbemutatót rendeznek. igen gazdag lesz a tudományos program is, amelyen 24 ülés szak szerepel.

helmuth lehmann bejelentette, hogy a magyar népköztársaság kiállítási részvételét már szerződésileg rögzítették. ezek szerint a magyar kertészeti termékeket egy 640 négyzetméteres önálló pavilonban a kertészeti gépeket és munkaeszközöket pedig szabad területen mutatjuk be./mti/

16.26/-n

45

-5-

WV

bb 54. átadta megbízólevelét algéria első magyarországi nagykövete

t bc/gk/m/zs

1965. november 26.

dóni istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke pén-
teken fogadta mohamed kellou rendkívüli és meghatalmazott nagy-
követet, az algériai demokratikus és népi köztársaság első
magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt kiss károly, az elnöki
tanács titkára, minályfi ernő, az elnöki tanács tagja, szarka
károly külügyminiszter-helyettes, koitai vilmos vezérőrnagy
és gergely miklós, a külügyminisztérium protokollosztályának
vezetője.

mohamed kellou nagykövet megbízólevele átadásakor mondott
beszédében örömét fejezte ki, hogy az algériai demokratikus és
népi köztársaság képviselője lehet a magyar népköztársaságban,
majd így folytatta:

- noha a függetlenség elsősorban népünk műve, algéria tuda-
tában van annak, hogy a nemzetközi szolidaritás is hozzájárult
győzelméhez. ezalkalommal emlékeztetünk arra, hogy az algériai
nép rendkívül jó érzéssel fogadta azt a támogatást és segítséget,
amelyet nemzeti felszabadító harca során a magyar kormány és a
magyar nép nyújtott számára.

- attól kezdve, hogy algéria felszabadult a gyarmatosítás
igája alól és megtalálta helyét a nemzetek közösségében, népe-
a haladásra és a társadalmi igazságra irányuló törekvéseinek
megvalósítása céljából - sikraszállt a szocializmus építéséért.
ezt az utat szabadon választotta.

- országunk építésének ebben az új szakaszában kormányom
gyümölcsöző és baráti együttműködést alakított ki a magyar
kormányval. ennek megfelelően kulturális, kereskedelmi és fize-
tési egyezmény megkötésére került sor és tudományos és műszaki
együttműködés jött létre. algéria arra törekszik, hogy népeink
közös érdekeinek megfelelően megállapodásokat a gyakorlat-
ban is megvalósítsuk.

- magyarországi és algéria egyaránt sikraszáll az imperializ-
mus és a gyarmatosítás ellen. ez is elősegíti a két ország közötti
kapcsolatok megteremtését és erősítését.

16.10

/folyt.köv./

-46-

bb 54. /átadta ... 1. folyt./ m

- az algériai demokratikus és népi köztársaság kormánya abban
a meggyőződésben, hogy a nemzetközi együttműködés és a népek
közötti békés egymás mellett élés a legfőbb záloga a világbéke
megőrzésének, semmilyen erőfeszítést sem kimél, hogy szembeszáll-
jon az imperialista üzelmekkel és továbbra is támogatja a nemzeti
felszabadítási mozgalmakat, amelyek a szabadságot és a haladást
szolgálgják, az algériai nép teljes szolidaritásáról biztosítja
afrika, ázsia és latin-amerika még elnyomott és gyarmati sorban
álló népeit.

dóni istván a nagykövet beszédére válaszolva hangsúlyozta:

- a szocializmust építő magyar nép és kormánya mindig nagy
együttérzéssel kísérte, s a maga erejéhez és lehetőségeihez mér-
ten támogatta azt a hosszú és sok áldozatot követelő harcot, a-
melyet a hős algériai nép vívott háza függetlenségéért a gyar-
matosítás ellen. a magyar népet szinte örömmel töltötte el
az algériai népnek a gyarmatosítás fölött aratott győzelme. né-
pünk saját ünnepének tekintette azt a napot, amikor az algériai
nép kivívta függetlenségét. üdvözljük az algériai nép eltökelt-
ségét, hogy a haladásra és a társadalmi igazságra irányuló törek-
véseinek megvalósítását a szocializmus eszméjében látja.

- megelégedéssel hallgattam nagykövet ur szavait a két ország
és a két nép közötti kapcsolatokról. az országaink között meglévő,
a kölcsönösségen és az egyenrangúságon nyugvó kapcsolatok alapul
szolgálnak a két nép együttműködésének fejlesztéséhez, népeink
barátságának további elmélyítéséhez.

- a magyar népköztársaság kormánya úgy véli, hogy a két nép
közös érdekeinek megfelelően a kapcsolatok továbbfejlesztésé-
re és az együttműködés kiszélesítésére mind gazdasági, mind műsza-
ki és tudományos, mind pedig kulturális téren további lehetőségek
vannak. meggyőződésem, hogy a népeink közötti együttműködés
erősítése egyaránt szolgálja mind a magyar, mind az algériai nép
érdekeit és egyben hozzájárulást jelent az imperialistaellenes
front erősítéséhez, a békeszerető népek oly hön óhajtott vágyának
megvalósításához, a béke megőrzéséhez. úgy véljük: a két ország
közötti kapcsolatok további fejlesztése és a két nép barátságának
erősítése elősegíti, hogy a békés egymás mellett élés politikája
a nemzetközi kapcsolatokban egyre maradéktalanabban érvényesüljön,
szemben az imperializmus agresszív cselekedeteivel, amelyekkel
a világ több részén napjainkban is éleszti a háboru tüzt.

/folyt.köv./

16.30/-n

-47-

bb 54. /átadta ... 2. folyt./m

a megbízólevél átadása után az elnöki tanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel.

x x x

monamed kellou nagykövet megbízólevele átadása után a hősök terén megkoszorúzza a magyar hősök emlékművét. /mti/

...-

bn 56. magyar-jugoszláv barátsági nagygyűlés

t bc/tr/m/zs

1965. november 26.

a magyar-szocialista munkáspárt budapesti bizottsága és a hazafias népfront budapesti bizottsága a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság nemzeti ünnepe, a köztársaság kikiáltásának 20. évfordulója alkalmából pénteken délután magyar-jugoszláv barátsági nagygyűlést rendezett az egyesült villamos gépgyár művelődési házában.

a nagygyűlés elnökségében helyet foglalt komócsin zoltán, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, biró józsef külkereskedelmi miniszter losonczi pál földművelésügyi miniszter, dr. nezával ferenc igazságügyminiszter, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, venéczi jános, a budapesti pártbizottság titkára, és dóra jános, a hazafias népfront budapesti bizottságának titkára. az elnökségben foglalt helyet dr. dusan csalics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete is.

a magyar és a jugoszláv himnusz elhangzása után harmati sándor a hazafias népfront országos tanácsának titkára nyitotta meg a nagygyűlést, majd dr. ajtai miklós, az mszmp politikai bizottságának pótfagya, az országos tervhivatal elnöke mondott ünnepi beszédet. /ajtai miklós beszédét mai bb 41. sz. kiadásunkon közöltük. az embargót feloldjuk/.

a nagy tapssal fogadott beszéd után dr. dusan csalics nagykövet emelkedett szólásra.

/dusan csalics felszólalását mai bb 51. sz. kiadásunkon közöltük. az embargót feloldjuk/.

a nagy tetszéssel fogadott beszéd után felcsendült az internacionálé, majd az ünnepség második részében művészi műsor következett. /mti/

...-

-48-

bn 40. többségiükben ... 4. folyt./ m

a beszámoló követő vitában beckl sándor, a szot titkára hangsúlyozta, hogy a döntőbizottságok megalakításával a munkaügyi viták intézése közelebb jutott a társadalmasításhoz. a szakszervezetek azt tartják, hogy a döntőbizottságok munkája egyúttal a vállalati tevékenységnek, a gazdasági és mozgalmi vezetők munkájának kritikája is és végeredményben az üzemi demokrácia erősítését jelenti. jórészt az új rendelkezések hatására a munkaügyi viták száma 30-40 százalékkal megnövekedett a döntőbizottságoknál. ez bizonyos értelemben jó, de arra is utal, hogy nincs minden rendben a vállalatoknál, a növekedésben része van a szabálytalanságok, a törvénysértések szaporodásának is. ez pedig arra mutat, hogy a gazdasági vezetők, a szakszervezeti bizottságok nem ismerik kellően az új rendelkezéseket, s ebből az következik, hogy a korábbiakhoz képest arányaiban több a törvénysértés. sem a szakszervezeti, sem a gazdasági szervek nem követnek el mindent, hogy a munkaügyi kérdések mindig a szabályok szerint nyerjenek elintézés. a döntőbizottságok fölötti felügyelet jelenleg nincs egyértelműen megoldva. a tanácsi és a miniszteriális szervek gyakran egymásra hárítják a felelősséget. ez is közrejátszik abban, hogy a területi bizottságoknál tíz hónap alatt körülbelül kétezer elintézetlen ügy halmozódott föl. ez a szocialista törvényesség rovására megy. a szakszervezetek már tettek lépéseket a hiba kiküszöbölésére. a hátralékok feldolgozása céljából szükségesnek látszik több tárgyalásvezető kijelölése a területi bizottságoknál.

hangoztatta beckl sándor, hogy a szakszervezetek is felelősek a munkaügyi döntőbizottságok tevékenységéért, ezért elengedhetetlen, hogy állandóan napirenden tartsák ügyintézésük javítását. a segítség, ellenőrzés mellett gyakrabban számoltassák be őket az intézés alatt álló és a befejezett ügyekről. a gazdasági vezetők igyekezzenek csökkenteni a vitás ügyek számát. a kisebb ügyeket, amit az igazgató maga is eldönthet mindkét félre megnyugtatóan, nem szabad döntőbizottság elé vinni.

dr. szánási géza legfőbb ügyész arra hívta föl a munkaügyi döntőbizottságokat, hogy az eléjük kerülő ügyeket gondosan és bátran mérlegeljék. ne kedvetlenítse el őket, ha gondos mérlegelésük ellenére a felsőbb szervek esetleg megváltoztatják határozataikat. felelősségük tudatában továbbra is lelkiismeret szerint bírálják el a vitás ügyeket, hiszen ők vannak a helyszínen, ők ismerik legjobban a tényállást. a tényállás pontos tisztázását tekintésük egyik legelső feladatuknak.

/folyt.köv.-/

16.50/m

- 49 -

bb 40. /többségükben ... 5. folyt./ m

a fegyelmi és kártérítési ügyeket ne sematikusán, hanem egyenként vizsgálva bírálják el. ha olyan törvényt sértést tapasztalnak, ami meghaladja hatáskörüket, jelezzék ezeket bátran és haladéktalanul az ügyészi szerveknek. késetteti a bizottságok munkáját, hogy a vállalat gyakran nem küldi el képviselőjét a tárgyalásra. a meg nem jelenőkkel szemben kezdeményezzenek fegyelmi eljárást. kiemelte végül a legfőbb ügyész, hogy a vitás ügyek intézésének gyorsasága a munkaügyi döntőbizottságok egyik legnagyobb erénye.

több mint husz döntőbizottsági elnök szólalt föl a vitában. számosan szóvá tették, hogy nem kaptak megfelelő kioktatást a jogszabályokból és tájékozatlanságuk miatt sok időt fecsérelnek el jelentéktelen, a gazdasági vezetők vagy a szakszervezeti bizottságok által is elintézhető ügyekre. arra lenne szükség, hogy a munkaügyi minisztérium és a szot adjon ki közös tájékoztatót a legfontosabb tudnivalókról. több felszólaló ügyintézési módszereit ismertette és ezzel hasznos tapasztalatcserére adott módot a tanácskozás többi résztvevőjének.

a vitában elhangzott kérdésekre veres józsef munkaügyi miniszter válaszolt. összefoglalva az elhangzottakat, megállapította, hogy a tanácskozás megfelelt céljának és hozzájárult a munkaügyi döntőbizottságok tevékenységének továbbfejlesztéséhez.

végül több kiemelkedően dolgozó döntőbizottsági elnöknek kitüntetést adtak át. /mti/

bb 59. a könnyűipari minisztérium bartók kórusa

sz/m/sr

1965. november 26.

november 29-én, hangversenyt ad a zeneakadémia nagytermében. vezényel sapszon ferenc. a hangverseny műsorán közreműködnek gergely ferenc, melis györgy és réti józsef. a műsort lukin lászló ismerteti. /mti/

17,00/m

kle

- 50 -

bb 60. a magyar szolidaritási bizottság távirata az afro-ázsiai szolidaritási bizottsághoz

i ms gg vm zs

1965. november 26.

a magyar szolidaritási bizottság táviratot intézett az afro-ázsiai szolidaritási bizottsághoz.

- a rhodesiai fajüldöző telepesek kisebbségi csoportja - hangzik a távirat - azzal, hogy egyoldaluan kikiáltotta rhodesia függetlenségét, afrikai lakosok millióit fosztja meg saját országában leg-
elemibb jogaitól, s attól, hogy részt vegyen országának kormányzásában. az imperialista hatalmak támogatása nélkül a smith-csoport nem folytatná fasiszta elnyomó politikáját. az angol kormány gazdasági és pénzügyi bojkottot hirdető lépései nem akadályozzák meg a fehér telepesek uralmának fenntartását.

- afrika és a világ haladó népei szolidaritást vállaltak zimbaowe népével. harcukban a magyar nép is mellettük, az afrikai lakosság igaz ügye mellett áll. a magyar szolidaritási bizottság ennek kifejezéséül mélységesen elítéli a szélsőséges, fajüldöző csoport politikáját. támogatja az afrikai egységsszervezet accrai csúcskonferenciáján, az ENSZ jelenlegi közgyűlésén és a biztonsági tanács ülésein elfogadott határozatokat. egyetért az afrikai föld-rész országainak és népeinek azzal a jogos követelésével is, hogy a gyarmatosítók manővereinek eredményeként kialakult helyzet rendezésére minden szükséges eszközt igénybe kell venni. a magyar nép együttérzéséről és támogatásáról biztosítja az igazi függetlenségéért küzdő rhodesiai népet. /mti/

bb 62. az mszmp távirata nagybritannia kommunista pártjához

tr vm zs

1965. november 26.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága táviratban üdvözölte nagybritannia kommunista pártja november 27-én kezdődő 29. kongresszusát. /mti/

17.02/-n

-51-

kle

bb 61. rekord budafokon - az idei egymilliomodik palack pezsgő

i kf j vm vg

1965. november 26.

a magyar állami pincegazdaság budafoki pezsgőgyára jellegénél fogva talán a legelőrelátóbb előredolgozó üzem. a pincékben az idén februárban kezdődött a tavalyi termésből a pezsgő alapbor töltögetése, amelynek során pénteken megtelt az egymilliomodik palack. budafoki rekord ez, hiszen eddig egyetlen évben sem került ilyen nagy mennyiségű tele üveg az üzem hűs pincéibe. tavaly is csak 750.000 palackot töltöttek meg. a jubileumi palackot egyébként megjelölték, s ha megérik, a hazai pezsgőgyártás történetének többi emlékéhez, a budafoki üzem házi muzeumba kerül majd.

a múlt évi termés lehetővé tette még ennek a rekordnak a tulajdonítását is, az év végéig újabb 200.000 palackot töltenek meg alapborral, ezzel már az 1967-68. év karácsonyi, szilveszteri pezsgőellátását biztosítják./mti/

- . -

bb 63. a magyar szemorvos társaság ünnepi ülése

i ms gg vm zs

1965. november 26.

a magyar szemorvos társaság december 3-án, pénteken a 11. számú szemészeti klinika tantermében ünnepi ülésen emlékezik meg grósz emil, a nagy magyar szemorvos születésének 100. évfordulójáról./mti/

- . -

bb 64. megállapodás a jövő évi magyar-csehszlovák építésügyi tudományos és műszaki együttműködésről

k sb lk vm vg

1965. november 26.

simor jános építésügyi miniszterhelyettes vezetésével hazaérkezett prágából a magyar építésügyi delegáció, amely megállapodást kötött az 1966. évi magyar-csehszlovák építésügyi tudományos és műszaki együttműködésről. a két ország szakemberei többnapos tárgyaláson értékeltek az 1965. évi együttműködés eredményeit, kicserélték az építés irányításában és a műszaki fejlesztésben szerzett tapasztalataikat. az új megállapodásban meghatározták a tudományos kutatóintézetek, az építő- és építőanyagipari vállalatok közvetlen tapasztalatcseréjével, együttműködésével összefüggő feladatokat./mti/

- . -

16.06/-n

-52-

ME

bb 65. kiállításon mutatják be a bizományi áruház 13. képauciójának anyagát

t kf vm vg

1965. november 26.

az eddigieknél bőségesebb, gazdagabb anyag gyűlt össze a bizományi áruház vállalat 13. művészeti képauciójára. az árverésre kerülő 148 festményt november 27-től december 5-ig kiállításon mutatják be az érdeklődőknek a vállalat kinizsi utcai nagytermében.

a vállalat képauciója egyúttal karácsonyi ajándék a műgyűjtőknek, akik nemcsak bőséges választékot, hanem sok különlegességet, néhány muzeális jelentőségű képet is találnak az árverésre kerülő anyagban. a csók-emlék kiállításról került a/báv-hoz csók istván, a cselédforintért kínálnak. az aukció legértékesebb képe, a kiállítás főhelyén, színei merse pál, balatoni kilátás, című festménye, kikiállítási ára 30 000 forint. különlegességnek számít ferenczy károly, festő a parkban, című képe, amelynek érdekessége, hogy a hátára ragasztott levélen petrovics elek - aki nem nagyon adott ki szakértői igazolványt - tanuskodik a kép hitelessége mellett. egy józsef eddig is nagyra értékelt balatoni képeiből ezúttal is három szép példány kerül árverésre. ezenkívül többek között fényes adolf, kosztta józsef, mészöly géza, rippl rónai józsef és szőnyi istván szép festményei gazdagítják az aukció anyagát.

az árverést, amely a 148 festményt csaknem félmillió forint kiállítási árért kínálja, december 7-én rendezik a műszaki egyetem kinizsi utcai nagytermében./mti/

- . -

bb 67. kádár jános fogadta a görög kommunista párt küldöttségét

tr vm zs

1965. november 26.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára pénteken fogadta a görög kommunista párt hazánkban tartózkodó küldöttségét, amelyet kosztasz kolijannisz, a párt első titkára vezet. a szívélyes, baráti hangulatu megbeszélésen résztvett komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára./mti/

- . -

17,15/m

- 53 -

ME

bb 68. 24 óra alatt elrogták a kesztölci gyilkost

vid/tné/m/sr

1965. november 26.

a komárom megyei kesztölcon meggyilkolták drahanovszki ferencdinádné 78 éves egyedülálló asszonyt. a komárom megyei rendőrfőkapitányság nyomozói 24 óra alatt elfogták a tettest, bujdosó imre 22 éves dorogon munkát vállaló debreceni lakost. bujdosó imre vasárnap a kesztölci bucsuban szórakozott, egész éjjel ivott, utána követte el a gyilkosságot, amit be is vallott./mti/

...-

bb 69. nemes dezső látogatása szabolcsban

vid/tné/m/sr

1965. november 26.

nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja pénteken látogatást tett szabolcs-szatmár megyében. a délelőtti órákban részt vett és felszólalt a megyei pártbizottság kibővített ülésén, amelyen orosz ferenc, a pártbizottság első titkára tartott tájékoztatót a központi bizottság legutóbbi üléséről.

nemes dezső délután - orosz ferencsel, a megyei pártbizottság első titkárával és dr. gulyás emilnével, a megyei tanács vb elnökhelyettesével - ellátogatott a nyíregyházi tanárképző főiskolára, s tájékoztatást adott az időszerű politikai, gazdasági és kulturális kérdésekről. /mti/

...-

bb 70. hazaérkezett a varsói nagyszínház megnyitására részt vett magyar küldöttség

k ol/lk/m/sr

1965. november 26.

fejér pálnak, a magyar állami operaház főtítkárának vezetésével pénteken hazaérkezett a varsói nagyszínház megnyitó ünnepségein részt vett magyar zenei küldöttség. a küldöttség tagjai kroó györgy zenetudós, lukács miklós, az állami operaház karmestere és kovács jános zenekritikus voltak. varsói tartózkodásuk alatt tanácskoztak a lengyel zenei élet vezetőivel a magyar és lengyel zenei intézmények kapcsolatainak szorosabbra fűzéséről. /mti/

...-

17.17/-n

-54-

W

bb 66. megyei tanácselnökök értekezlete a parlamentben

t di kné vm zs

1965. november 26.

dr. dallos ferencnek, a minisztertanács tanácsszervek osztálya vezetőjének elnökletével pénteken a parlamentben értekezletet tartottak a fővárosi, megyei és megyei jogú városi tanácsok végrehajtó bizottságainak elnökei. résztvett a tanácskozáson vass istvánné, az országgyűlés elnöke, kiss károly, az elnöki tanács titkára, és dr. sághy vilmos, az országos tervehivatal elnökhelyettese.

erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtítkára a hazafias népfront és a tanácsok kapcsolatainak tapasztalatait összegezte. hangsúlyozta, hogy a hazafias népfront szervei éppen azért, mert azonos célokért fáradoznak, ugyanazon a területen, hasonló módon dolgoznak, - hivatásuknak megfelelően - arra törekednek, hogy a politikai, mozgalmi munka eszközeivel segítsék a tanácsok sokrétű, bonyolult feladatainak megoldását. rámutatott, hogy ma már szervezetiileg rendeződő kapcsolatok jellemzik a népfront és a tanácsok együttműködését. az elmúlt években elhagyták a közös munka sok salangját, megszüntették, illetve csökkentették az erőket megosztó párhuzamosságokat és kialakították az összefogás egész sor gyümölcsöző, jól kamatozó formáját. a népfront bizottságok ország-szerte jelentős részt vállalnak a tanácsok és a választók kapcsolatainak erősítéséből, elmélyítéséből. sokhelyütt megszüntették a különböző tanácsi testületekkel azonos feladatok megoldására életre hívott akcióbizottságokat és a népfront segítőtársainak egy része bekapcsolódott a tanácsok állandó bizottságainak tevékenységébe. kialakult és elterjedt az együttes tanácskozások módszere, amely újabb területeken segíti elő a lakosság, a közösség véleményének, érvényesülését a különböző döntésekben és tervszerűbbé, megalapozottabbá teszi a népfront részvételét a különböző tanácsi feladatok megoldásában.

a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a népfront és a tanácsok együttműködése a város- és községfejlesztés területén hatékonyabb. örvendetes, hogy - ösztönösen és tudatosan is - tovább erősödik ez a tevékenység, mert a jövő városainak és falvainak kialakítása, a helyi erőforrások felkutatása, a lakosság segítőkétségének még szélesebb körű kibontakoztatása továbbra is megköveteli a társadalom cselekvő részvételét a bonyolult fejlesztési programok megvalósításában. kár, hogy a községfejlesztési alap keretei és a beruházási lehetőségek elmaradnak a szükségletektől és a társadalmi munka jelentkezésétől is.

/folyt.köv./

17,28/m

-55-

W

mind a hazafias népfront országos tanácsának várospolitikai és községfejlesztési akcióbizottsága, mind a különböző helyi testületek sokat tehetnek városaink és falvaink mai életünknek, törekvésünknek megfelelő megújulásáért.

erdői ferenc arra is rámutatott, hogy a különböző helyi szükségletek kielégítésének, a kultúra terjesztésének és a mezőgazdaság, a termelőszövetkezetek fejlesztésének, valamint az ország életének egy sor más területén még jobban kamatozhat a népfront segítségének a tanácsok feladatainak megoldásában. a népfront bizottságok, aktivistáikkal együtt, összegyűjthetik, felkaphatják pl. a lakosság javaslatait a javító-szolgáltató vállalatok fejlesztésére. azon kívül, hogy eljuttatják a tanácsokhoz a kérdéseket, maguk is akciókat kezdeményezhetnek, egy-egy elgondolás megvalósítására, felfigyelhetnek egyes kihalással fenyegető szakmákra és - a tanácsokkal egyetértésben - megszervezhetik az utánpótlás nevelését. sajátos eszközeikkel, a meggyőző szó erejével segíthetnek abban, hogy a közös gazdaságok a szerződéses kötelezettségek teljesítése mellett a kisebb megrendelések, a helyi szükségletek kielégítésére is elegendő árut termeljenek. részt vállalhatnak az oktatási reform - törvény megvalósításának új szakaszából. véleménycseréket szervezhetnek a különböző nagyobb horderejű kérdésekről és sokféle módon formálhatják, helyes mederben tarthatják a fiatalok, a szülők érdeklődését, törekvéseit.

a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára végül a termelőszövetkezeti és a járási vezetők tanácsko生ó fórumának megteremtésére kibontakozott új kezdeményezésekkel foglalkozott. rámutatott, hogy több helyütt máris egész sor jó tapasztalatot hozott az új akció, amely lehetővé teszi, hogy az irányító és végrehajtó szervek vezetői, képviselői bürokrácia nélkül közvetlenül beszéljék meg, együtt dolgozzák ki a tennivalók programját, s keressék, találják meg a problémák megoldásának, a vitás kérdések rendezésének eszközeit. erdői ferenc hangsúlyozta, hogy a termelőszövetkezetek gazdasági önállóságának bővítésével egyidejűleg tovább növekszik ezeknek a tanácsko生ó fórumoknak a jelentősége, mert jól beleillenek a gazdasági irányítás korszerűsítésének törekvéseibe, s a jövőben még inkább szolgálhatják országépítő céljaink megvalósítását.

/folyt.köv./

ezután trautmann rezső építésügyi miniszter tájékoztatta a megjelenteket az építőipar helyzetéről és soron következő feladatairól. elmondta: az előzetes adatok azt ígérk, hogy a magyar építőipar több mint 3 százalékkal túlteljesíti a második ötéves terv előirányzatait. a tanácsok közvetlen irányítása alá tartozó építőipari vállalatok kb.1.5 százalékkal tetézik meg kötelezettségeiket. az állami építőipar- és ezen belül az építésügyi minisztériumhoz tartozó vállalatok - termelésének növekedése - a jelek szerint - nem éri el a tervezettét: ugyanakkor a szövetkezeti és a házilagos építőipar lényegesen gyorsabb ütemű növekedést ér el, mint amennyire számoltak.

az állami építőiparban az előregyártott és a tipusszerkezetek aránya 53 százalékkal nőtt 1960 és 1965 között. ennek eredményeként 1961-től 1964- végéig - az építésügyi minisztérium területén - 16 százalékról csaknem négyszeresére emelkedett a korszerű előregyártott falszerkezetekkel épített lakások aránya, az előregyártott panel fődémszerkezeteké pedig 30-ról 44 százalékra növekedett. nagyot fejlődött a feszített vasbetonszerkezetek gyártása is.

az építésügyi minisztérium vállalatai ma már a földmunkáknak több mint 70, a parketta gyalulásnak csaknem 90 százalékát géppel végzik. 1960-ban mindkét munkanemnél körülbelül 45 százalékos volt az arány. a termelés szervezethezességének javítására tett erőfeszítések eredményeként a korszerű építési módokkal kivitelezett lakóépületeknek jelenleg több mint 60 százaléka folyamatos építésszervezéssel készül. egyenletesebbé vált az új lakások átadásának üteme is. amíg 1960-ban a II.félévre maradt az új lakások 80, ezen belül a IV. negyedévre több mint 50 - százalékaának befejezése, az idén már csak a lakások 64, illetve 29 százalékaának átadására kerül sor ebben az időszakban. az építőiparban országosan 25 - az állami vállalati építőiparban 31, a tanácsai építőiparban pedig körülbelül 16 százalékkal - nő a második ötéves terv időszakában a munka termelékenysége. a lakóépületek elkészítésének ideje - bár elmarad a tervezettől - több mint 3 hónappal csökkent 1961. óta, s amíg 1960-ban 30, 1964-ben már csak 13 nap volt az egy lakás építésére fordított idő.

trautmann rezső ezután elmondta: az előzetes számítások szerint a harmadik ötéves tervben a második ötéves terv időszakához hasonló ütemben nő az építőipar termelése. előtérbe kerülnek a népgazdaság fejlesztésének szempontjából alapvető ipari és mezőgazdasági beruházások. az eddiginél is fontosabb feladat lesz a termelő jellegű beruházások gyors kivitelezése.

a növekvő termelési előirányzatoknak lényegében a termelékenység emelésével kell eleget tenniük.
/folyt.köv./

/bb 66. megyei...3.folyt./vm

mivel a termelékenység növekedését elsősorban a műszaki és szervezési színvonal emelkedésétől várhatják, nagymértékben fejleszteni kívánják az építőipar ipari bázisát.

megfelelő előkészületeket tettek az ipari csarnokok, a különféle tárolási-,raktározási célokat szolgáló épületek kivitelezéséhez szükséges előregyártott elemek termelésének fokozására. intézkedtek az univerzális mezőgazdasági épületek vázainak tipizálására, a különböző típuscsaládok kialakítására. az egységes, több célu épületek sorozatgyártásban készíthető elemeit mindenekelőtt az állattartáshoz, a terménytároláshoz, a raktározáshoz szükséges épületek, valamint a mezőgazdasági gépszínek és javítóműhelyek kivitelezésénél alkalmazzák. a harmadik ötéves terv végére biztosítani kívánják, hogy a mezőgazdasági építkezéseknek mintegy 60-70 százaléka korszerű, tipizált vázszerkezettel valósuljon meg.

a miniszter aláhuzta: a lakásépítkezéseknél a panelos építési mód fokozatos, ipari méretekben történő bevezetése a fő feladat. a harmadik ötéves terv idején öt, a szovjetuniótól vásárolt nagyteljesítményű házépítő kombinátot helyeznek üzembe. részben automatizált beton és habarcsgyárakat hoznak létre a nagyobb építkezések központjaiban. fejlesztik az építőipar gépparkját és gépjavitó bázisát. gondoskodnak a géppark minőségi összetételének megváltoztatásáról és a jelenleginél lényegesen jobb kihasználásáról. a harmadik ötéves terv idején a rendelkezésre álló összegnek mintegy egyharmadát a jelenlegi géppark kicserélésére szánják. ezzel egyidejűleg - az előirányzatok szerint - 1970-ig a maihoz viszonyítva mintegy kétszeresére növelik a tanácsai építőipari vállalatok gépállományát.

trautmann rezső foglalkozott azzal, hogy elgondolásaik szerint a következő öt évben az állami lakások mintegy 90, a mezőgazdasági építkezések körülbelül 80, az ipari és mélyépítkezéseknek pedig 40 százaléka korszerű, folyamatos termelés-szervezéssel készül. az állami lakásépítési program mintegy 70-75 százalékanak korszerű építési technológiával kívánják eleget tenni. a továbbiakban néhány olyan intézkedésről szólott, amely a gazdasági irányító rendszer továbbfejlesztését szolgálta, illetve szolgálja az építőiparban. 1966. január 1-től az értékhatáron aluli munkák elvállalásában és üzemszervezésében megnövelik az építőipari vállalatok hatáskörét. az irányító hatóság a jövőben csak az értékhatár feletti és a lakásberuházások építőipari munkáit határozza meg tételen. az egyedi beruházások előkészítésében és megvalósításában a kivitelezési terv elkészítését megelőző együttműködési szerződés bevezetésére készülnek. az intézkedéstől azt várják, hogy hatására már az előkészítés időszakában, a tervezésnél is rendelkezésre állnak majd a kivitelezés reális feltételei, jelentősen csökken az utólagos módosítások, átszervezések aránya.

/folyt.köv./

17.45/-n

-58-

/bb 66. megyei...4.folyt./vm

a jövő évtől néhány műszakilag és gazdaságilag egyaránt jól vezetett vállalatnál - kísérletképpen - a vállalati önállóságot, kezdeményezést és felelősséget növelő, a jelenleginél kötetlenebb, ugynevezett kétmutató irányítási rendszert vezetnek be. a vállalat részére csak az építmények átadásának határidejét és a meghatározott nyereség befizetését írják elő kötelező tervmutatóként, - mondta többek között befejezésül trautmann rezső építésügyi miniszter./mti/

bb 75. dr.dési frigyos egyetemi tanár csehszlovák kitüntetése

i cs sk vm ká

1965. november 26.

a csehszlovák tudományos akadémia keretében működő csehszlovák meteorológiai társaság dr.dési frigyos tanszékvezető egyetemi tanárt, az országos meteorológiai szolgálat vezetőjét a meteorológia terén végzett értékes munkássága, valamint a meteorológiai kutatómunka fejlesztésében elért kimagasló eredményei elismeréséül, tiszteletbeli tagjává választotta./mti/

bb 77. tanácskozás nyiregyházán a falusi könyvterjesztésről

vid tné vm sr

1965. november 26.

a megyei, a járási népművelési vezetők, könyvterjesztők tanácskozta nyiregyházán pénteken. a szabolcs-szatmár megyei falvakra is az a jellemző, hogy az utóbbi években nőtt a könyvforgalom. tavaly tízmillió, az idei év első kilenc hónapjában hét és félmillió forint értékű könyvet vásároltak. jelenleg 850 társadalmi bizományos is tevékenykedik szabolcs-szatmárban. a meglévő 11 könyves bolt mellett a 18-20 kulturcikk üzletben is tovább bővítik a választékot./mti/

17.50

- 59 -

szerkesztőségek figyelmébe!

zs/gg n cz

1965. november 26.

mai bb 51-es kiadásunk/dusan csalics jugoszláv nagykövet beszéde/ első bekezdését teljes egészében visszavonjuk. helyette kérjük a következő szöveget felhasználni:

„ a nagykövet bevezetőben meleg szavakkal mondott köszönetet az ünnepség rendezőinek, részvevőinek a jugoszláv nemzeti ünnep alkalmából tartott megemlékezésért. ezután részletesen szólt azokról a harcokról, amelyeket a jugoszláv nép vívott hitler és mussolini fasiszta megszállóival. a jugoszláv hazafiak türelő ellen küzdöttek, hiszen 1943 novemberében - amikor jajcában megalakult az ideiglenes kormány szerepét betöltő nemzeti felszabadító bizottság - a népfelszabadító hadsereg nyolc hadtesttel, 26 hadosztálllyal, összesen több mint 300.000 harccsal rendelkezett, az ellenséges csapatok katonáinak száma viszont megközelítette a 630.000-et. egykori sajtócikkek, dokumentumok alapján idézte fel a hősi küzdelem részleteit, majd hangoztatta:....., /mti/

bb.71. megnyilt a xiii. országos amatőr filmfesztivál

t áe/tné n sr

1965. november 26.

a szakszervezetek művelődési házában pénteken megnyilt a xiii. országos amatőr filmfesztivál. a fővárosi tanács és az egressy gábor művelődési klub rendezésében három napon át az ország legjobb műkedvelő filmesei mutatkoznak be alkotásaikkal. a fesztiválra 92 filmet küldtek be, részben egyéni versenyzők, részben különböző művelődési házak filmszakkörei. a beérkezett művek közül az előzsüri döntése alapján 47 filmet mutatnak be. a rendező bizottság több különösen jól sikerült tudományos és ismeretterjesztő jellegű filmet a muzeumi ismeretterjesztő központ pályázatára utalt.

a verseny bíráló bizottságában ismert filmrendezők, dramaturgok esztéták és operatőrök foglalnak helyet. az eredményhirdetésre vasárnap délután kerül sor, majd a díjnyertes filmek vetítésével és szakmai ankéttal fejeződik be a fesztivál programja./mti/

18.20

- 60 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1965. november 26.

bb 74. az elnöki tanács ülése

m/cz

1965. november 26.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott. törvényerejű rendeletet alkotott a középfokú oktatási intézményekről, valamint a vizsgadálkodási társulatokról. az elnöki tanács gondolló községnek járási jogu várossá szervezését és az aszódi járás megszüntetését rendelie el. hozzájárult továbbá - a legfőbb ügyész javaslatára - a sümegi és a tapolcai járási ügyészségek, valamint a pécsváradi járási és a pécsi városi-járási ügyészségek összevonásához.

az elnöki tanács végül egyéb ügyeket tárgyalt.

x x x

az 1961. évi 3. törvény oktatási rendszerünket az általános iskolától az egyetemig leglényegesebb vonásaiban tisztázta és tenetőséget teremtett az oktatásügy továbbfejlesztésére.

ez az oktatási törvény az egyes iskolatípusokról részletekben minden nem intézkedhetett. azóta részletes intézkedéseket tartalmazó törvényerejű rendeletek jelentek meg a tankötelezett-ségről, az általános iskoláról, valamint az egyetemi és főiskolai oktatásról.

17.55/-n

- 1 -

/folyt.köv./

bb 74. /az elnöki ... 1. folyt./ m

a középiskolák rendszerének, a középiskolákban folyó oktatásnak végleges szabályozására azonban csak most kerülhetett sor, mivel előzetesen sok kísérletet kellett elvégezni, tapasztalásokat kellett gyűjteni. az oktatásügy szakembereinek négy évi vizsgálgatása és az érdekeltekkel való alapos egyeztetések után most alkotott törvényerejű rendelet értelmében a jövőben középiskoláinknak két típusa lesz. az egyik a gimnázium, a másik a szakközépiskola.

a gimnázium korszerű általános műveltséget nyújtó középiskola, amely előkészíti a felsőfoku továbbtanulásra és a gyakorlati életre; tovább folytatja az általános iskolában már megkezdett műszaki-technikai /politechnikai/ nevelést. a gimnázium munkára nevelésének azonban a jövőben nem célja a szakmai előképzés.

nagyon fontosak a gimnáziumi tagozatos osztályokról szóló rendelkezések. ezekben az osztályokban valamely tudomány, művészet iránt különösen érdeklődő, tehetséges tanulók egy-egy tantárgyban az átlagos középiskolai műveltségénél magasabb tudást, készségeket szerezhhetnek.

nagy jelentőségű új alkotása iskolareformunknak a szakközépiskola, amely korszerű általános műveltséget és középfoku szakmai képzést nyújt. a népgazdaság különböző ágai, az ipar, a mezőgazdaság, a kereskedelem, az ügyvitel, a közlekedés, az egészségügy, stb. számára képez olyan munkaerőket, akik a közvetlen termelőmunkától a részfolyamatok irányításáig széles skálán foglalkoztathatók, vagy egyetemi és főiskolai tanulmányokat is folytathatnak.

a törvényerejű rendelet kimondja, hogy a szakközépiskolákat a már meglévők mellett a jelenlegi középfoku technikumok és gimnáziumok egy részéből kell kialakítani, továbbá új szakközépiskolákat is létre kell hozni. ez az intézkedés lehetőséget ad arra, hogy középfoku oktatásunkban a gimnázium túlsúlya megszűnjék és minél több olyan érettségizett fiatal embert és lányt bocsássunk ki az életbe, akinek nemcsak általános műveltsége van, hanem színvonalas szakmai tudása is, s így a termelőmunkában az eddiginél könnyebben el tud helyezkedni.

a törvényerejű rendelet szabályozza a középiskolai felvételeket, a diákszociális juttatásokat, a kollégiumok, tanulószobák és menzák működését. rendelkezik arról, hogy a középiskolákban a tanítási órákon kívüli foglalkozások /szakkörök, sportkörök, stb./ hogyan járulhatnak hozzá a tanulók speciális képességeinek fejlesztéséhez, a megfontolt pályaválasztáshoz.

-2-

/folyt.köv./

114

bb 74. /az elnöki ... 2. folyt./ m

az elnöki tanács rendelete szabályozza a szakmunkástanuló iskolát végzettek középiskolai továbbtanulását is. előírja, hogy a szakmunkásképzés bázisát jelentő szakmunkástanuló iskolákban mind az általános műveltségi, mind a műszaki-elméleti tantárgyak oktatásának színvonalát emelni kell. biztosítani kell, hogy a magasabb műveltséggel rendelkező fiatal szakmunkások a képesítés megszerzése után rövidebb idő alatt, tanulmányaik beszámításával - elsősorban szakközépiskolában - tanulmányokat folytathassanak és érettségi vizsgát tölthessenek.

ezzel a törvényerejű rendelettel lényegében befejeződött az a jogalkotó munka, amely részleteiben is szabályozza iskolatípusaink alapvető kérdéseit.

x x x

a mezőgazdaság szocialista átszervezése után jelentősen meggyorsult a vízgazdálkodási társulatok fejlődése. a nagyarányú fejlődés azonban számos olyan problémát vetett fel, amelyek a társulati érdekeltség viszonyait részletesebben rendező új jogszabályokat tettek szükségessé. időközben hatályba lépett az új vízügyi törvény is, amely úgy rendelkezik, hogy a mai viszonyoknak megfelelő rendelkezéseket külön jogszabályban kell kiadni. ennek megfelelően készült el a vízgazdálkodási társulatokról szóló törvényerejű rendeletnek és a végrehajtására vonatkozó kormányrendeletnek a tervezete.

az elmúlt években a társulatok két típusa alakult ki. az egyikbe a vízrendezési és mezőgazdasági vízhasznosítási társulatok tartoznak. érdekeltségük az ország összes művelt területének 56 százalékára terjed ki. a másik típust a vízműtársulatok képviselik, amelyek falvak és kisebb városok vízellátását szolgáló műveket létesítenek. ez utóbbiak 1958-1964. között mintegy 450 ezer lakos részére biztosítottak egészséges ivóvizet, a jövőben pedig évente átlagosan 50 törpevízművet építenek, ezzel járulnak hozzá a kisebb települések vízellátásának fejlesztéséhez.

az új jogszabályok meghatározzák a társulati feladatokat, az érdekeltségi területük kialakítására vonatkozó elveket, továbbá azt, hogy kik a társulat érdekeltejei. eszerint a társulati érdekeltek a vízrendezési és vízhasznosítási társulatoknál túlnyomóan mezőgazdasági nagyüzemek, termelőszövetkezetek és állami gazdaságok, a vízműtársulatoknál pedig legnagyobb részben magánszemélyek.

18.10/-n

-3-

114

/folyt.köv./

bb 74. /az elnöki ... 3. folyt./ m

az érdekeltek a társulati feladatok költségeit arányosan viselik. a hozzájárulás kizárólag társulati feladatok céljaira használható fel. a nagyobb összegű és viszonylag rövid időn belül felhasználására kerülő érdekeltségi hozzájáruláshoz a társulatok bankhitelt vehetnek igénybe, ezt a tagok hosszabb idő alatt is törleszthetik.

az érdekeltek teherbíró képességét meghaladó költségekhez az állam támogatást ad. a társulatok abban az esetben is állami támogatást kapnak, ha az általuk megvalósított víziművek a helyi érdekeket meghaladó vizgazdálkodási jelentőségűek. a társulatok 1964-ben összesen 135 millió forint állami támogatást kaptak, ami az általuk végzett összes érdekeltségi munka költségeinek mintegy 26.5 százaléka.

a társulatba belépett érdekeltek alkotják a tagságot. a társulat legfőbb szerve a taggyűlés, amelynek önrendelkezési joga van a társulati célok kitűzésében és a feladatok elhatárolásában. a közös tapasztalatok megtárgyalása és a társulati tevékenység fejlesztése céljából vizgazdálkodási társulati választmány hozható létre.

a társulatok tevékenysége az egységes és tervszerű vizgazdálkodás része. ezért munkájuk és a vizgazdálkodás egésze közötti összhang biztosítása végett, valamint a megfelelő műszaki színvonal elérése és a gazdaságosság előmozdítása céljából a taggyűlés által meghatározott feladatok végrehajtását a területileg illetékes vízügyi szervek irányítják és ellenőrzik. a mezőgazdasági termelés szempontjából ellenőrzik a társulatokat a tanácsok mezőgazdasági szakigazgatási szervei is.

/mti/

16.12/-n

KE

-4-

bb.72. dobos Lajos festőművész kiállítása a vasas művelődési házban

t áe/tné n sr

1965. november 26.

a pesterzsébeti vasas művelődési házban pénteken kiállítás nyílt dobos Lajos festőművész alkotásaiból. szentiványi Lajos Kossuth-díjas festőművész méltatta a művész munkásságát, aki tárlatán 45 akvarellt, illetve grafikai művet mutat be a közönségnek./mti/

bb.73. wagner- bemutató debrecenben

vid/tné n sr

1965. november 26.

a debreceni csokonai színházban pénteken este mutatták be az évad első operáját, wagner tanháuser című háromfelvonásos zeneművét. a címszerepet meghívott vendég, király sándor, az állami operaház tagja énekelte. az operát kertész Gyula rendezte, a máv filharmónikusok zenekarát rubányi Vilmos vezényelte./mti/

bb.76. száz éves a fémtömegcikk művek

t sl/sk n vg

1965. november 26.

a fémtömegcikk művek - a danuvia központi szerszám- és készülékgyár 2. számú gyára - pénteken délután ünnepelte alapításának 100. évfordulóját. az üzemet Krolupper József bádogos hozta létre vasuti jelzőlámpák és egyéb jelzőberendezések gyártására. eredeti épülete a VIII. kerületi Hunyadi utca 3. szám alatt állott. a mai monori utcai gyár ezer embert foglalkoztat, korszerű körülmények között dolgozik, s termékeinek összetétele is nagyot változott. a tömegcikkak közül kávéfőzőket és autófényszórókat gyárt, cikkeinek körülbelül fele pedig a legújabb követelményeknek is megfelelő precíziós készülék és szerszám.

a jubileumi ünnepségen Kovács Gyula, a danuvia központi szerszám- és készülékgyár vezérigazgatója mondott beszédet, ott volt Kincses István Kohó- és Gépipari miniszterhelyettes is. /mti/

18.25

- 61 -

KE

bb 78. részvénytulajdonosok érzsébet belga anyakirályné elhunytá
alkalmából

gg vm sr 1965. november 26.

dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke táviratban
fejzte ki részvétét i. baudouin belga királynak, érzsébet anyakirály-
né elhunytá alkalmából.

x x x

szilágyi béla külügyminiszterhelyettes és gergely miklós, a
külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője pénteken felke-
reste j. j. l. pierre vanheerswynghels-t, a belga királyság buda-
pesti nagykövétét és az elnöki tanács nevében részvétét fejzte ki
érzsébet anyakirályné elhunytá alkalmából./mti/

- . -

bb 79. tűz a vtrgy-ban

vid j vm 1965. november 26.

péntekre virradó éjjel eddig ismeretlen okokból tűz ütött ki
a székesfehérvári villamosági-televízió és rádiókészülékek gyára
televízió gyáregységének egyik helyiségében, ahol az exportra kerülő
televíziókat vizsgálják, a tüzet nem sikerült megfelelő gyorsan loka-
lizálni, s így mintegy 300-400 televízió készülék elégett, az anyagi
kár megállapítása folyamatban van, a tüzeset a gyáregység termelésé-
ben csupán kisebb kiesést okozott./mti/

- . -

pótlás a bb 35.számú hírhez

vid zs vm 1965. november 26.

mai bb 35-sz. hírünk /súlyos vasuti szerencsétlenség/ pótlólag a
következőket adjuk:

az mti baranya megyei tudósítójának péntek délutáni jelentése
szerint a súlyosan sérültek közül életveszélyes állapotban senki
sincs, a többi sérültet- orvosi ellátás után - még pénteken elbocsá-
tották a kórházból.

a máv pécsi igazgatóságának dolgozói nyomban hozzáfogtak a roncsok
elszállításához és a pálya felszabadításához, s a munkát a délutáni
órákban befejezték, addig átszállással, autóbuszok indításával bo-
nyolították le az utasforgalmat.

neuwirt jánost, a tehervonat 30 éves vezetőjét és varga gyöngy
38 éves mozdonyvezetőt a rendőrség őrizetbe vette./mti/

18.30

- 62 -

Me

bb 80. ipari és mezőgazdasági szocialista brigádvezetők baráti talál-
kozója tatabányán

vid j vm sr 1965. november 26.

érdekes kezdeményezésként ipari és mezőgazdasági szocialista
brigádvezetőket hívott együttes tanácskozásra a hazafias népfrent
komárom megyei bizottsága tatabányán, a baráti találkozón sok hasz-
nos javaslat született, poszpisek lászló, a tatabányai 12/a akna és
szedmár józsef, az esztergomi marógépgyár brigádvezetője elmondotta,
több ilyen találkozót kell rendezni, hogy az ipari munkások jobban
megismerjék a mezőgazdasági termékek előállítását és jobban megért-
hessék, miből adódnak az eladási árak, márkus rudolf, a tokodi arany-
kálász tsz tagja több olyan javaslatot tett, amelyek alapján az
ipar és a mezőgazdaság együttműködésével jelentősen növelni lehet a
mezőgazdasági termékek előállításának termelékenységét, csökkenteni
lehetne az önköltséget./mti/

- . -

bb 81. két magyar akadémikust,

i ms hné vm zs 1965. november 26.

moravcsik gyula klasszika-filológust és major máté építészettörté-
nést a szerb tudományos és művészeti akadémia külső tagjává választ-
totta./mti/

- . -

bb 83. hazaérkezett amerikából a magyar rádió gyermekkórusa

t s j vm 1965. november 26.

pénteken, a késő délutáni órákban hazaérkezett amerikai vendég-
szerepléséről a magyar rádió és televízió gyermekkórusa, a 35 tagu
együttes többek között fellépett new york-ban, bostonban, chicagóban
és miamiban is, hétfő este vendégszereplésük során 27 hangversenyt
adtak és egy alkalommal szerepeltek a televízióban is.

a gyermekkórus évszakok muzsikája című műsorával, amelyet kodály,
bartók és a ma élő szerzők műveiből állítottak össze, óriási sikert
aratótt minden koncertjén, a new york-i carnegie hall-ban adott hang-
versenyüket hangfelvételre vették.

a magyar rádió és televízió gyermekkórusát a ferihegyi repülőté-
ren dr. hárs istván, a magyar rádió és televízió első elnökhelyettese
fogadta és köszöntötte sikeres vendégszereplésük alkalmából./mti/

18,50/.

- 63 -

A

bb 82. elutazott budapestről sz.k. romanovszkij

hné/m/zs

1965. november 26.

péntek délután elutazott budapestről a magyar-szovjet kulturális és tudományos együttműködés 1966-1967 évi munkatervének tárgyalásán részt vett szovjet küldöttség, melyet sz.k. romanovszkij, a szovjetunió minisztertanácsa külföldi kulturális kapcsolatok állami bizottságának elnöke vezetett. a repülőtéren a vendégek bucsuztatására megjelent ilku pál művelődésügyi miniszter, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, továbbá a művelődésügyi minisztérium, a külügyminisztérium és a kki több vezető munkatársai. jelen volt a bucsuztatásnál g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete és a nagykövetség munkatársai. /mti/

bb 84. három képzőművészeti kiállítás

t tf/tr/m/sr

1965. november 26.

nyílt pénteken este a fővárosban, a váci utcai csók galériában mácsai istván munkácsy-dijas festőművész képeit sorakoztatták fel, s pogány ö. gábor, a nemzeti galéria főigazgatója mutatta be a közönségnek, a kollekción az utóbbi öt esztendő terméséből állt össze, mintegy 50 olajfestmény - csendélet, tájkép, életkép és számos művész-portré - továbbá tíz lapból álló olaszországi tollrajz-sorozat vonul fel a kiállításon.

móritz sándor munkácsy-dijas festőművész alkotásából a rákóczi uti fényes adolf teremben rendezték tárlatot, a bemutatón - amelyet szij rezső művészettörténész nyitott meg - fele-fele arányban mintegy 40 olajkompozíció és akvarell szerepel.

szlávics lászló szobrászművész munkái láthatók a kulturális kapcsolatok intézetének új kiállításán a dorottya utcában.

mindhárom tárlat december 12-ig lesz nyitva. /mti/

19.-

- 64 -

19.10.30

bb 85. bemutató a thália és a katona józsef színházban

t s/hné/m/sr

1965. november 26.

a hónap utolsó két színházi premierjét tartották meg pénteken este a fővárosban. a thália színház művészei nagy sikerrel mutatták be tóth ede: a falu rossza című színművét. az előadást kazimir károly rendezte, a darabhoz rajkai györgy tervezte a diszleteket és a jelmezeket, a címszerepet a betegségéből nemrég felépült szabó gyula játszotta, akinek az évadban ez volt az első fellépése. a darab többi főszerepét dajka margit, kovács károly, hacsér józsa, horváth teri és buss gyula alakította, a „rendező”, szerepét vendégként rátonyi róbert, a fővárosi operettszínház művésze keltette életre.

a katona józsef színházban vaclav havel: kerti ünnepély című kétfelvonásos szatiráját mutatták be, egri istván rendezésében a darab diszleteit bakó józsef, a jelmezeket pedig vágó nelly tervezte. a főszerepeket tompa sándor, olty magda, kálmán györgy, és sztankai istván játszotta.

a közönség mindkét bemutatót tapssal fogadta. /mti/

bb 86. sikerrel mutatkozott be a bukaresti tandarica bábszínház

t s/hné/m/sr

1965. november 26.

pénteken este az egyetemi színpadon megkezdte vendégszereplését bukaresti tandarica bábszínház együttese. a román művészek mircea crisan - radu stanescu: én és az anyag című kétrészes kabaréműsorát mutatták be. a kabaréműsor magyar nyelvű narrátora szabó lajos, a kolozsvári magyar színház művésze volt. az előadáson közreműködött mircea crisan, román szocialista köztársaság érdemes művésze.

a román szocialista köztársaság központi bábszínházának bemutatóját a közönség tetszéssel fogadta. /mti/

19.25

- 65 -

19.10.30

bb 87. időjárásjelentés

j/m

1965. november 26.

a meteorológiai intézet jelenté 1965. november 26-án, pénteken 10 órakor

havazások, esők

várható időjárás szombat estig: túlnyomórészt felhős idő, többfelé havazás, havasosó, átnesedő, mérsékelt, 10-12°C körüli délnyugati-nyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: nulla - plusz 5 fok között. /mti/

19.55/-n

-66-

bb 88. egészségügyi küldöttség utazott burmába

i ms/gg/m/zs

1965. november 26.

pénteken dr. tóth béla egészségügyi miniszterhelyettes vezetésével egészségügyi küldöttség utazott burmába a rangeonban rendezendő magyar kiállítás december 1-1 megnyitására. a kiállítás töbök között képet ad majd a magyar egészségügy szervezetéről, intézményeiről, gyógyszer- és orvosi műszer-ellátásáról. /mti/

-..-

bb 89. magyar delegáció utazott kairóba

j/m

1965. november 26.

pénteken este a ferihegyi repülőtérrel magyar delegáció utazott kairóba. a küldöttség, melynek vezetője dr. pesti lászló, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke, az magyarorszag és az egyesült arab köztársaság közötti kulturális, tudományos, műszaki és egészségügyi együttműködés munkatervéről folytat tárgyalásokat. a bucsuztatáson megjelent demeter sándor, a kki alelnöke. ott volt mohamed el kordy, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövetségének idővelenes ügyvivője is. /mti/

21.20

21.20

-..-

- 67 -

bn 90. sajtótájékoztató és diszkozygylés a budapesti kórus
25 éves jubileumán

t ol/j/m/

1965. november 26.

pénteken a zeneművészek házában forrai miklós és dr. topolánszky jeno tájékoztatta a sajtó képviselőit az idei hangversenyévadban működésének 25. esztendejébe lépett budapesti kórus munkásságáról. elmondották, hogy az elmúlt 25 év megszakítás nélküli folytatása volt az elődkórusok működésének. a napjainkban 140 tagot tömörítő öntevékeny együttes ugyanis a budapesti palestrina kórus /1916/ és a budapesti cecilia kórus /1921/ fúziójából jött létre 1941. őszén, majd 1951-ben magába fogadta a nagymultu, 1913-ban szerveződött budapesti ének- és zenekar egyesület - a lichtenberg-kórus-együttesét is.

a fúzióból létrejött, az elődegyüttesek erényeit egyesítő, az oratóriumkulturát magas színvonalon művelő budapesti kórus alapító karnagya bárdos lajos volt. bemutatkozó koncertjüket 1942-ben rendezték a zeneakadémián. a háborus években az együttes működését fel kellett függeszteni, a felszabadulás után azonban bárdos lajos néhány lelkes és fáradhatatlan kórustaggal már 1945. elején újra munkába kezdett. 1945. októberében tartották a felszabadulás utáni első hangversenyt. bárdos lajos egészségi állapota miatt 1948. szeptember 13-án a művészeti vezetést forrai miklós vette át, aki azóta is az együttes karigazgatója. az elmúlt 25 év alatt 565 koncerten, 60 külföldi és 27 magyar szerző 228 művét adták elő, egyiket-másikat félszáznál is többször. a kórus élén 56 karmester - köztük 27 világhírű külföldi vendég - vezényelt, s a koncerteken az oratóriumok szólószerepeit számos élvonalbeli művész töltötte be. az ünneplő kórus tagjai közül hatan már énekkari munkásságuk félszázados jubileumához közelnek, míg csaknem harmincan vannak azok, akik az idei szezonban léptek először közönség elé.

a sajtófogadást a kórus ünnepi diszkozygylése követte, amelyen megjelent aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, kodály zoltán akadémikus, valamint zenei életünk számos más neves képviselője. forrai miklós üdvözlő szavai után sulyok kálmán, az együttes főtitkára mondott ünnepi beszédet. ezt követően forrai miklós diszoklevelet nyújtott át kodály zoltánnak, akit a kórus diszelnökévé választottak.

/folyt.köv./

21.30/-n

-68-

bb 90. /sajtótájékoztató ... 1. folyt./ m

kodály zoltán köszönő szavai és jókívánságai után aczél györgy szólt a közgyűlés részvevőihez, majd átnyújtotta a művelődésügyi minisztérium által a budapesti kórusnak és személy szerint forrai miklósnak adományozott serlegeket, és az elnöki tanács nevében átadta a munka érdemrend ezüsthokozatát sulyok kálmánnak a munka érdemrend bronzhokozatát létvai istván alapító kórustagnak, a művelődésügyi miniszter első helyettese a továbbiakban hat kórustagnak nyújtotta át a szocialista kulturáért kitüntető jelvényt, heten pedig miniszteri elismerő oklevelet kaptak.

lakatos éva igazgató az országos filharmónia nevében köszöntötte és ajándékozta meg a kórust, tizenkét kórustagot részesített igazgatói dicséretben és jutalmazásban. sárai tibor főtitkár a magyar zeneművészek szövetségének, ferencsik jános pedig az állami hangversenyzenekar tagjainak köszönetét és gratulációit tolmácsolta, majd bárdos lajos, az együttes alapító karnagya köszöntötte a kórust.

a kitüntetettek nevében farkas lászló mondott köszönetet. majd kiosztották a kórust pártoló zeneszerzőknek és karmestereknek a pátzay pál szobrászművész által tervezett, bartók és kodály arcmásával díszített emléklaketteket.

az ünnepi diszkozygylés befejezéséül a kórus kodály-berzsenyi a magyarokhoz című művét adta elő. az együttest - az elnöki asztaltól - kodály zoltán vezényelte. /mti/

...-

- v é g e -

21,40/m

- 69 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fem-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. november 27.

bb 1. a fiatalok helyzetét vizsgálták az üzemekben és a munkásszállásokon

i hi tné vm zs

1965. november 27.

a dolgozó fiatalok helyzetét vizsgálták különböző fővárosi szervezetek az üzemekben és a munkásszállásokon, megállapították, hogy a fiatalabb korosztályokhoz tartozó mintegy 20.000, vidékről felkerült dolgozó a szálláshelyeken rendezett körülmények között él, egészségügyi és kulturális ellátásuk kielégítő, keresetük havi 1200-1800 forint körül mozog, s a szállásért, ágyneműhasználatért, fűtésért és világításért havonta 50-180 forintot fizetnek, a szállástakók jelentős hányada ma már szállodaszerű elhelyezést nyújtó, modern otthonokban él, a többhelyütt még meglévő zsúfoltság enyhítésére, az érdekelt szaktárcák a következő években újabb korszerű szállások építését tervezik, a fővárosi tanács pedig mintegy 2500-zal növeli a helyek számát vállalatának munkásszállóiban, javítják a művelődési lehetőségeket is: az eddiginél több kötetlen formájú ismeretterjesztő előadást tartanak, s az egressy klub ifjú zeneművészek közreműködésével a fiatalok zenei izlésének formálására a szimfonikus és a kamaramuzsikát népszerűsítő koncerteket rendez.

a fővárosi munkügyi szervei a szot, a kisz, a vöröskereszt és más szervezetek bevonásával az iparban, az építőiparban és a kereskedelemben dolgozó fiatalok körülményeit is vizsgálták, a mintegy 7000 ifj munkás helyzetét tükröző adatokból kitűnik, hogy a vállalatok általában megtartják a fiatalokra vonatkozó munkügyi rendelkezéseket, egyetlen olyan eset sem fordult elő például, hogy 16 éven alulit éjszakai munkára osztottak volna be, s túlmunkára sem veszik őket igénybe, dicséretes módon gondoskodnak üdültetésükről, a legtöbb vállalat a rendelkezés bízott lehetőségeken túl különböző kedvezményeket nyújt a fiataloknak, például külön üdültetőtáborokat létesít, többnapos kirándulásokat szervez, stb.

/folyt.köv./